



ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi LR Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio nuostatomis ir LR Vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo taisyklėmis, už 2009 metų metinių audituotų finansinių ataskaitų rinkinių parengimą atsakingi AB „Vilkyškių pieninė“ valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas patvirtina, kad, jų žiniomis, finansinė atskaitomybė, sudaryta pagal taikomus buhalterinės apskaitos standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo emitento turta, išipareigojimus, finansinę būklę, pelną, kad metiniuose konsoliduotame ir nekonsoliduotame pranešimuose yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB „Vilkyškių pieninė“ būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

AB Vilkyškių pieninė generalinis direktorius

Gintaras Bertašius

A.V.

AB Vilkyškių pieninė finansų direktorė

Vilija Milaševičiūtė



Ataskaita parengta:

2010 m. balandžio 9 d.

Ataskaitos parengimo vieta:

Vilkyškiai, Pagėgių savivaldybė

AB „Vilkyškių pieninė“

2009 m. atskirų finansinių
ataskaitų rinkinys

Turinys

Informacija apie įmonę	1
Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų	2
Nepriklausomo auditoriaus išvada AB "Vilkyškių pieninė" akcininkams	3
Atskira finansinės būklės ataskaita	5
Atskira pelno (nuostolių) ataskaita	6
Atskira bendrųjų pajamų ataskaita	7
Atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	8
Atskira pinigų srautų ataskaita	9
Finansinių ataskaitų pastabos	11
Bendrovės 2009 metų metinis pranešimas	52

Informacija apie įmonę

AB "Vilkyškių pieninė"

Telefonas: +370 441 55330
Telefaksas: +370 441 55242
Įmonės kodas: 277160980
Buveinė: LT-99369 Vilkyškiai, Vilkyškių sen., Pagėgių r. sav., Lietuva

Valdyba

Gintaras Bertašius (pirmininkas)
Sigitas Trijonis
Rimantas Jancevičius
Vilija Milaševičiūtė
Andrej Cyba
Linas Strėlis

Vadovybė

Gintaras Bertašius, Generalinis direktorius
Sigitas Trijonis Technikos direktorius
Rimantas Jancevičius Žaliavos direktorius
Arvydas Zaranka Gamybos direktorius
Arminas Lunia Pardavimų direktorius
Vilija Milaševičiūtė Finansų direktorė

Auditorius

"KPMG Baltics", UAB

Bankai

AB „SEB bankas“
AB bankas „Snoras“
AB bankas „Swedbankas“

Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų

Šiandien vadovybė aptarė ir patvirtino atskirą finansinių ataskaitų rinkinį ir metinį pranešimą, ir Įmonės vardu jį pasirašė.

Atskirų finansinių ataskaitų rinkinys buvo parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Mes manome, kad naudoti apskaitos principai yra tinkami.

Mes rekomenduojame patvirtinti atskirų finansinių ataskaitų rinkinį visuotiniame akcininkų susirinkime.

Vilkyškiai, 2010 m. kovo 29 d.

Vadovybė:

Gintaras Bertašius
Generalinis direktorius

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Vilkyškių pieninė“ akcininkams

Mes atlikome pridedamo AB „Vilkyškių pieninė“ (toliau – „Įmonė“) atskirų finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – atskiros finansinės ataskaitos) auditą. Finansines ataskaitas sudaro atskira finansinės būklės 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita, atskiros pelno (nuostolio), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos už tada pasibaigusį laikotarpį bei pastabos, kurias sudaro reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kita aiškinamoji informacija, pateikta 11-51 puslapiuose.

Vadovybės atsakomybė už metines finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstą (esamomis aplinkybėmis) apskaitos įvertinimą atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šias atskiras finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja nustatytų etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kuris suteiktų pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl finansinėse ataskaitose pateiktų sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų finansinėse ataskaitose buvimo dėl apgaulės ar klaidų. Šios rizikos įvertinimui, mes nagrinėjame įmonės vidaus kontrolės, skirtas užtikrinti teisingą finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos juose atskleidimą. Tačiau, tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomoni.

Sąlyginės nuomonės pagrindas

Įmonė neįvykdė kai kurių banko paskolų sutartyse numatytų finansinių rodiklių ir nepriskyrė dalies mokėtinų paskolų trumpalaikiams įsipareigojimams, kaip to reikalauja Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai, TAS 1 „Finansinių ataskaitų pateikimas“. Jei minėtoji mokėtinų paskolų dalis būtų klasifikuojama kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, 2009 m. gruodžio 31 d. paskolų ilgalaikė dalis sumažėtų 16,983 tūkst. litų, o paskolų trumpalaikė dalis padidėtų 16,983 tūkst. litų suma.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus *Sąlyginės nuomonės pagrindo* pastraipoje pateikto dalyko poveikį, atskiros finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Įmonės nekonsoliduotą finansinę būklę 2009 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusį metų nekonsoliduotus veiklos rezultatus ir nekonsoliduotus pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Dalyko pabrėžimas

Nepateikdami papildomos išlygos savo nuomonei, mes atkreipiame dėmesį į atskirų finansinių ataskaitų 16-ąją pastabą, kurioje teigiama, kad 2009 m. gruodžio 31 d. Įmonė neįvykdė kai kurių banko paskolų sutarčių sąlygų. Įmonės veiklos tęstinumas priklausys nuo to, ar bankas nereikalaus grąžinti paskolų anksčiau termino dėl paskolų sutarčių sąlygų pažeidimo. Pridedamos atskiros finansinės ataskaitos yra parengtos su prielaida, jog Įmonė tęs savo veiklą. Į atskiras finansines ataskaitas nėra įtraukti jokie koregavimai, dėl kurių Įmonė negalėtų tęsti savo veiklos.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2009 m. metinį pranešimą, pateiktą atskirų finansinių ataskaitų rinkinio 52-95 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų atskiroms finansinėms ataskaitoms už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Klaipėda, 2010 m. kovo 29 d.

„KPMG Baltics“, UAB



Rokas Kasperavičius

Partneris

Atestuotas auditorius

Atskira finansinės būklės ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Turtas			
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	8	40,770	43,809
Nematerialusis turtas	9	608	299
Investicijos į dukterines įmones	10	31,934	31,443
Ilgalaikės gautinos sumos	11	1,410	1,702
Ilgalaikis turtas iš viso		74,722	77,253
Atsargos	12	13,591	14,942
Prekybos ir kitos gautinos sumos	13	13,354	15,967
Avansu sumokėtas pelno mokestis		-	1,117
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	14	377	36
Trumpalaikis turtas iš viso		27,322	32,062
Turtas iš viso		102,044	109,315
Nuosavas kapitalas			
Akcinis kapitalas		11,943	11,943
Akcijų priedai		11,396	11,396
Rezervai		8,620	8,520
Nepaskirstytas pelnas		6,720	2,177
Nuosavas kapitalas iš viso	15	38,679	34,036
Įsipareigojimai			
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	16	26,329	35,690
Vyriausybės dotacijos	17	3,071	3,339
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	18	2,301	1,591
Ilgalaikiai įsipareigojimai iš viso		31,701	40,620
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	16	14,557	15,136
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos, įskaitant išvestines priemones	19	17,107	19,523
Trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso		31,664	34,659
Įsipareigojimai iš viso		63,365	75,279
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso		102,044	109,315

Pastabos, pateikiamos 11-51 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira pelno (nuostolių) ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Pajamos	1	145,744	145,405
Pardavimų savikaina	2	-132,259	-145,608
Bendrasis pelnas		13,485	-203
Kitos veiklos pajamos, grynąja verte		309	240
Paskirstymo sąnaudos	3	-2,677	-2,077
Administracinės sąnaudos	4	-3,507	-6,314
Veiklos rezultatas		7,610	-8,354
Finansinės veiklos pajamos		50	97
Finansinės veiklos sąnaudos		-2,307	-2,924
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos	5	-2,257	-2,827
Pelnas (nuostolis) prieš mokesčius		5,353	-11,181
Pelno mokesčio sąnaudos	6	-1,249	1,444
Grynasis pelnas (nuostolis)		4,104	-9,737
Pelnas (nuostolis), tenkantis 1 akcijai (litas)	7	0.34	-0.86
Sumažintas pelnas (nuostolis) 1 akcijai (litas)	7	0.34	-0.86

Pastabos, pateikiamos 11-51 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira bendrųjų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Grynasis pelnas (nuostolis)		4,104	-9,737
Kitos atskaitinių metų bendrosios pajamos			
Perkainojimo rezervo didinimas (mažinimas)		-	-
Pelno mokesčio įtaka		539	-409
Kitos ataskaitinių metų bendrosios pajamos, po pelno mokesčio		539	-409
Iš viso bendrųjų pajamų		4,643	10,146

Pastabos, pateikiamos 11-51 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Tūkst. litų	Pastaba	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkai- nojimo rezervas	Privalo- masis rezervas	Nepaskirs- tytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
Likutis 2008 m. gruodžio 1 d.		9,353	-	8,417	935	13,521	32,226
Laikotarpio nuostolis		-	-	-	-	-9,737	-9,737
Kitos bendrosios pajamos							
Perkainojimo rezervo mažinimas, įvertinus pelno mokesčio įtaką	15	-	-	-409	-	-	-409
Perkainuoto turto nusidėvėjimas		-	-	-423	-	423	-
Iš viso kitų bendrųjų pajamų		-	-	-832	-	423	-409
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale							
Dividendai		-	-	-	-	-2,030	-2,030
Akcijų emisija		2,590	11,396	-	-	-	13,986
Iš viso sandorių su savininkais		2,590	11,396	-	-	-2,030	11,956
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.		11,943	11,396	7,585	935	2,177	34,036
Likutis 2009 m. sausio 1 d		11,943	11,396	7,585	935	2,177	34,036
Laikotarpio pelnas		-	-	-	-	4,104	4,104
Kitos bendrosios pajamos							
Perkainojimo rezervo didinimas, įvertinus pelno mokesčio įtaką	15	-	-	539	-	-	539
Perkainuoto turto nusidėvėjimas		-	-	-439	-	439	-
Iš viso kitų bendrųjų pajamų		-	-	100	-	439	539
Iš viso sandorių su savininkais		-	-	-	-	-	-
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.		11,943	11,396	7,685	935	6,720	38,679

Pastabos, pateikiamos 11-51 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira pinigų srautų ataskaita

Už metus pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Laikotarpio pelnas (nuostolis)		4,104	-9,737
Koregavimai dėl:			
Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų nusidėvėjimo	8	4,307	4,396
Nematerialiojo turto amortizacijos	9	141	25
Dotacijų amortizacijos	17	-268	-269
(Pelno) nuostolio iš ilgalaikio turto pardavimo		120	-94
Pelno mokesčio sąnaudų	6	1,249	-1,444
Palūkanų sąnaudos, grynąja verte		2,068	2,827
		11,721	-4,296
Atsargų pokytis		1,351	1,414
Ilgalaikių gautinų sumų pokytis		-197	-283
Prekybos ir kitų gautinų sumų pokytis		3,730	-3,804
Prekybos ir kitų mokėtinų sumų pokytis		-2,416	8,620
		14,189	1,651
Sumokėtos palūkanos		-2,068	-2,851
Sumokėtas pelno mokestis		-	-2,292
Pinigai gauti (išleisti) pagrindinei veiklai		12,121	-3,492
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Gautos palūkanos		-	72
Lėšos iš įrangos ir įrengimų pardavimo		57	331
Lėšos investicijų įsigijimui		-2	-30,062
Lėšos įrengimų ir įrangos įsigijimui		-1,445	-5,765
Lėšos nematerialiojo turto įsigijimui		-450	-282
Pinigai išleisti investicinei veiklai		-1,840	-35,706

Atskira pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

Už metus pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2009	2008
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Paskolų gavimas		350	36,881
Paskolų grąžinimas		-10,290	-10,625
Lėšos iš akcinio kapitalo išleidimo		-	13,986
Lėšos dividendams išmokėti		-	-2,030
Pinigai gauti (išleisti) finansinei veiklai		-9,940	38,212
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		341	-986
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d		36	1,022
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	14	377	36

Pastabos, pateikiamos 11-51 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Finansinių ataskaitų pastabos

1. Bendroji informacija

AB „Vilkyškių pieninė“ (toliau Įmonė) įkurta 1993 m. Įmonė nėra įsteigusi filialų ar atstovybių.

AB „Vilkyškių pieninė“ yra listinguojama Lietuvos įmonė, kurios akcijomis yra prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržoje. 2009 m. gruodžio 31 d. Įmonės akcininkai buvo:

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litas	Vertė iš viso, litas
Gintaras Bertašius	6,016,506	1	6,016,506
SEB klientai	2,483,577	1	2,483,577
UAB FMĮ "Orion securities" klientai	1,747,644	1	1,747,644
Linas Strėlis	1,015,000	1	1,015,000
Kiti smulkieji akcininkai	680,273	1	680,273
Kapitalo iš viso	11,943,000	1	11,943,000

Įmonės pagrindinė veikla yra įvairių rūšių sūrio gamyba ir pardavimas. Įmonė taip pat gamina ir parduoda išrūgas, žaliavinį pieną, grietinėlę, sviestą.

Veikla vykdoma pagrindiniuose gamybiniuose pastatuose, esančiuose Vilkyškiuose, Pagėgių r. sav. Įmonė turi pieno supirkimo ir paskirstymo centrą Eržvilke, Jurbarko r. sav.

Įmonės darbuotojų skaičius 2009 12 31 buvo 430 (2008 12 31- 427).

Įmonė turi dukterinę įmonę AB „Modest“, užsiimančią pieno perdirbimu ir pieno produktų gamyba. Įmonei nuosavybės teise priklauso 97,2% balso teisę suteikiančių AB „Modest“ akcijų. AB „Modest“ specializuojasi fermentinio sūrio, varškės sūrio, bei kitų sūrio produktų gamyboje.

2008 m. Įmonė įsigijo kitą dukterinę įmonę AB „Kelmės pieninė“, užsiimančią pieno perdirbimu ir pieno produktų gamyba. Įmonei nuosavybės teise priklauso 99% balso teisę suteikiančių AB „Kelmės pieninė“ akcijų. AB „Kelmės pieninė“ specializuojasi šviežių pieno produktų gamyboje.

Finansinių ataskaitų pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai

Ataskaitų atitikimas standartams

Šis atskirų finansinių ataskaitų rinkinys (finansinės ataskaitos) yra Įmonės AB „Vilkyškių pieninė“ finansinių ataskaitų rinkinys, kuris buvo parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir jų interpretacijas kaip patvirtinta Europos Sąjungos.

Įmonės vadovybė yra įgaliota išleisti atskiras finansines ataskaitas po to, kai jas patvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą privalo būti sušauktas iki 2010 metų gegužės 1-os dienos.

Ataskaitų parengimo pagrindas

Skaičiai finansinių ataskaitų rinkinyje yra pateikiami tūkst. litų (tLTL). Litas (LTL) yra oficiali Lietuvos valiuta ir funkcinė Įmonės valiuta. Finansinių ataskaitų rinkinys yra parengtas istorinės savikainos pagrindu, išskyrus:

- Išvestines finansines priemones, kurios yra įvertintos tikrąja verte;
- Pastatai, kurie sudaro dalį Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų, yra įvertinti tikrąja verte, įvertinus sukaupą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Apskaita, tvarkoma pagal Lietuvos įstatymus ir reglamentus.

Rengdama finansinių ataskaitų rinkinį pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios įtakoja apskaitos principų taikymą bei su turtu ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusius skaičius. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolat peržiūrimi. Įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Visiems šiame finansinių ataskaitų rinkinyje pateiktiems laikotarpiams Įmonė sistemingai taikė apskaitos principus, išskyrus tuos, kurie keitėsi dėl anksčiau galiojusių TFAS pakeitimų ir naujų TFAS, įsigaliojusių 2009 m. sausio 1 d.

Sandoriai užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Visos eurai įvykdytos operacijos buvo konvertuotos Lietuvos Banko nustatytu pastoviu keitimo kursu 1 Euro=3.4528 Litai.

Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, apskaityti tikrąja verte, yra perskaičiuojami litais vertės nustatymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai, įskaitant išperkamosios nuomos būdu įsigytą turtą, apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Į savikainą yra įtraukiamos su turto įsigijimu susijusios sąnaudos. Įmonės pasigaminoto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir proporcingai paskirstytos netiesioginės darbo sąnaudos.

Kai nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vienetų dalys turi skirtingą naudingojo tarnavimo laikotarpį, šios dalys yra apskaitomos kaip atskiri ilgalaikio turto vienetai.

Į Įmonės apskaitomo nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vieneto likutinę vertę yra įtraukiama to turto pakeistų dalių savikaina, jei yra tikėtina, kad tas turtas atneš būsimą ekonominę naudą Įmonei ir jei to turto savikaina gali būti patikimai nustatyta. Nekilnojamas turto, įrangos ir įrengimų kitos sąnaudos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, jas patyrus.

Pastatai yra apskaitomi perkainota verte, kuri yra jų tikroji vertė perkainojimo dieną, atimant vėliau sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Perkainojimai atliekami periodiškai, užtikrinant, kad pastatų apskaitinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo jų tikrosios vertės finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Pastatų tikrosios vertės vertinimą atlieka atestuoti nepriklausomi turto vertintojai. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per apskaičiuotą turto naudingo tarnavimo laiką. Pastatų perkainojimo rezervas yra sumažinamas proporcingai perkainotų pastatų nusidėvėjimui.

Perkainojimo atveju, kai turto įvertinta tikroji vertė yra mažesnė nei jo likutinė vertė, šio turto likutinė vertė nedelsiant sumažinama iki tikrosios vertės ir toks sumažėjimas pripažįstamas sąnaudomis. Tačiau toks vertės sumažėjimas išskaičiuojamas iš to paties turto praeito perkainojimo padidėjimo sumos, apskaitomos perkainojimo rezervo sąskaitoje tiek, kiek jis neviršija tos padidėjimo sumos.

Perkainojimo atveju, kai turto įvertinta tikroji vertė yra didesnė nei jo likutinė vertė, likutinė vertė yra padidinama iki tikrosios vertės, o padidėjimo suma įskaitoma į ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervo sąskaitą nuosavo kapitalo dalyje. Tačiau toks vertės perkainojimo padidėjimas pripažįstamas pajamomis tiek, kiek jis neviršija praeito perkainojimo sumažėjimo, pripažinto kapitale. Nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo nusidėvėjimo sumos, kuri yra lygi iš įsigijimo savikainos atėmus turto likvidacinę vertę.

Turto arba įrangos dalies pakeitimo sąnaudos yra įtraukiamos į likutinę vertę, kai yra tikėtina, kad Įmonė ateityje patirs būsimą ekonominę naudą, susijusią su ta dalimi, ir tas sąnaudas galima patikimai įvertinti. Turto ir įrangos nuolatinio aptarnavimo sąnaudos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos. Skolinimosi kaštai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nusidėvėjimo suma pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant tiesiogiai proporcingą metodą, per visą kiekvienos ilgalaikio materialiojo turto sudėtinės dalies naudingo tarnavimo laikotarpį, kadangi tai tiksliausiai atspindi tikėtiną būsimos ekonominės naudos, gaunamos iš to turto, suvartojimą.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Naudingojo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Pastatai	10-40 metų
Mašinos ir įrengimai	5-15 metų
Kitas turtas	3-7 metai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo skaičiavimo metodai yra periodiškai peržiūrimi, siekiant užtikrinti, kad nusidėvėjimo laikotarpis ir kiti įvertinimai atitiktų ekonominę naudą, kurią tikimasi gauti iš ilgalaikio materialiojo turto.

Lizingas (finansinė nuoma)

Nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda perduodama Įmonei kaip turto savininkui, yra klasifikuojama kaip finansinė nuoma. Išperkamosios nuomos būdu įsigytas turtas yra apskaitomas minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų nuomos pradžioje dabartine verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Nematerialusis turtas

Įmonės įsigytas nematerialusis turtas apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizacija skaičiuojama tiesiogiai proporcingu būdu pelno (nuostolių) ataskaitoje per 3 metus.

Investicijos į dukterines įmones

Investicijos į dukterines įmones yra apskaitomos įsigijimo savikaina, įvertinus vertės sumažėjimo nuostolius.

Atsargos

Atsargos yra apskaitomos savikaina arba grynąja realizacine verte, priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas produkcijos gamybos užbaigimo ir pardavimo išlaidas.

Atsargų savikaina skaičiuojama taikant FIFO metodu. Atsargų savikainą sudaro jų įsigijimo ir transportavimo bei paruošimo naudojimui sąnaudos. Nebaigtos gamybos ir pagamintos produkcijos savikainą sudaro įprastos veiklos pagrindu proporcingai paskirstytos netiesioginės gamybos išlaidos.

Finansinis turtas ir įsipareigojimai

Pagal 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje; investicijos laikomos iki termino; paskolos ir gautinos sumos; galimas parduoti finansinis turtas. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami sandorio atlikimo dieną. Pirmą kartą pripažįstant finansinį turtą, jis yra įvertinamas tikrąja verte, pridedant, investicijų, įvertintų pelno (nuostolių) ataskaitoje ne grynąja verte, atveju, tiesiogiai priskiriamas sandorių sąnaudas.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

Finansinis turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje

Vadovybė nustato finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų klasifikaciją jų pirminio pripažinimo metu, kai atitinka šiuos kriterijus:

- Klasifikavimas eliminuotų ar reikšmingai sumažintų įvertinimo ir pripažinimo skirtumus, kurie atsiranda dėl skirtingo turto ir įsipareigojimo įvertinimo ar pelno (nuostolių) pripažinimo; arba
- Finansinio turto ar įsipareigojimo arba jų kartu grupės yra valdomos ir vertinamos tikrąja verte pagal dokumentais patvirtintą rizikos valdymo ir investavimo strategiją; arba
- Finansinė priemonė apima įterptąją išvestinę priemonę, nebent įterptinė išvestinė priemonė nežymiai pakeičia pinigų srautus, arba, kai atlikus nesudėtingą analizę, arba be jokios analizės aišku, kad įterptosios išvestinės priemonės atskyrimas yra draudžiamas.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, vertinami pelno (nuostolių) ataskaitoje tikrąja verte, balanse yra apskaitomi tikrąja verte. Susijęs pelnas arba nuostolis dėl pakartotinio vertinimo yra tiesiogiai apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Pelnas bei nuostolis iš palūkanų bei tokių investicijų dividendai yra atitinkamai pripažįstami kaip pelnas iš palūkanų ir dividendų, arba palūkanų nuostolis.

Investicijos, laikomos iki termino

Neišvestinis finansinis turtas, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatytais mokėjimais, kurį įmonė neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos yra investicijos, laikomos iki termino. Investicijos, kurias ketinama laikyti iki termino pabaigos, yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant faktinį palūkanų metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai investicijų apskaitymas yra nutraukiamas arba jų vertė sumažėja.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais ir kitaip nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra pripažįstamas amortizuota savikaina, naudojant faktinį palūkanų metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai paskolų ir gautinų sumų apskaitymas yra nutraukiamas arba jų vertė sumažėja.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, pripažįstamas galimu parduoti arba kuris nepriskiriamas prie trijų prieš tai paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo galimas parduoti finansinis turtas yra pripažįstamas tikrąja verte kaip atskiras nuosavybės komponentas, iki tol, kol pripažinimas yra nutraukiamas arba nustatomas jos vertės sumažėjimas, kai sukauptas pelnas arba nuostoliai anksčiau pripažinti nuosavybėje, yra įtraukiami į pelno (nuostolių) ataskaitą.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

Finansinis turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Tikrosios vertės nustatymas

Investicijų, kuriomis prekiaujama aktyviose finansinėse rinkose, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis, galiojančiomis finansinės būklės ataskaitos parengimo dieną. Jeigu tam tikro finansinio turto (ir nelistinguojamų vertybinių popierių) rinka nėra aktyvi, Įmonė nustato tikrąją vertę vadovaudamasi vertinimo metodais. Tokie vertinimo metodai apima naudojimąsi neseniai įvykusiais sandoriais rinkos sąlygomis bei kitomis priemonėmis, kurios iš esmės nesiskiria; diskontuotų pinigų srautų analizę arba kitais vertinimo metodais.

Sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos

Sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos, pirmiausia pripažįstamos tikrąja verte, atėmus susijusių sandorių išlaidas. Po pirminio pripažinimo, sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos, apskaitomos amortizuota verte su skirtumu tarp nominalo ir išpirkimo vertės, apskaitomu pelno (nuostolių) ataskaitoje skolos laikotarpiu pagal galiojančias palūkanų normas.

Skolinimosi sąnaudos

Skolinimosi sąnaudos, susijusios su paskolomis nekilnojamam turtui, įrengimams ir įrangai įsigyti, pripažįstamos to turto įsigijimo sąnaudų dalimi ir yra atitinkamai pridedamos prie įsigijimo savikainos.

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Prekybos ir kitos mokėtinos sumos iš pradžių yra pateikiamos tikrąja verte, pridėjus bet kokias tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas, o vėliau yra vertinamos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Prekybos ir kitų mokėtinų sumų likutinė vertė dėl trumpo jų termino atitinka jų tikrąsias vertes. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos yra išbraukiamos iš finansinės būklės ataskaitos, kai sutartiniai įsipareigojimai yra įvykdomi, atšaukiami ar pasibaigę.

Išvestinės finansinės priemonės

Įterptosios išvestinės priemonės yra atskiriamos nuo pagrindinio kontrakto ir apskaitomos kaip išvestinės priemonės, jei numatytos išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos rūšys nėra glaudžiai susiję su pagrindinio kontrakto ekonominėmis charakteristikomis ir rizikos rūšimis; atskira priemonė, turinti tokias pačias nuostatas, kaip ir įterptoji išvestinė priemonė, atitiktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o mišri (jungtinė) priemonė nebūtų vertinama tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje yra pripažįstamos tikrąja verte: sandoriui priskirtinos sąnaudos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, jas patyrus. Po pirminio pripažinimo išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikrąja verte, o susiję pokyčiai apskaitomi kaip pateikiama žemiau.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

Išvestinės finansinės priemonės (tęsinys)

Atskiriamosios įterptinės priemonės

Atskiriamųjų įterptinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai yra apskaitomi kaip pelnas arba nuostolis.

Kitos pardavimui neskirtos išvestinės priemonės

Kai išvestinė finansinė priemonė nėra laikoma pardavimui ir nėra skirta apsidraudimui, visi jos tikrosios vertės pokyčiai yra apskaitomi kaip pelnas arba nuostolis.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo nuraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (arba finansinio turto dalies ar panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- Baigiasi sutartinių teisių į finansinio turto piniginius srautus; arba
- Įmonė yra perdavusi savo teises gauti pinigų srautus iš turto ir arba a) perleido visas su tuo turtu susijusias rizikas ir naudą, arba b) nei perleido, nei pasiliko visų su tuo turtu susijusių rizikų ir naudos, tačiau perleido turto valdymo teisę.

Kai Įmonė perduoda savo teises gauti pinigų srautus iš turto ir nei perduoda, nei pasilieka visų su tuo turtu susijusių rizikų ir naudos, nei perleidžia turto valdymo teisę, turtas yra pripažįstamas tiek, kiek Įmonė išlieka susijusi su tuo turtu.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas yra nutraukiamas, kai įsipareigojimas yra įvykdomas, atšaukiamas arba jo galiojimas baigiasi.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigų kasoje ir bankuose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga.

Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslais pinigai ir pinigų ekvivalentai sudaro pinigų kasoje, indėlius, laikomus bankuose iki pareikalavimo, ir kitas trumpalaikes likvidžias investicijas.

Vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinis turtas, nepateikiamas pelno (nuostolių) ataskaitoje tikrąja verte, yra peržiūrimas kiekvieną finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei yra objektyvių įrodymų, kad po turto pirminio pripažinimo įvyko nuostolingas įvykis, neigiamai paveikęs iš to turto gautinus ateityje pinigų srautus, kurie gali būti patikimai įvertinti.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Finansinio turto, apskaityto amortizuota savikaina, vertės sumažėjimas arba nuostolis dėl neatgautinos sumos yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai yra tikimybė, jog Įmonė neatgaus paskolų ar gautinų sumų, kurios numatytos sutartinėse sąlygose. Anksčiau pripažintas vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas, kai vertės sumažėjimo nuostolių sumažėjimas gali būti nustatytas, atsižvelgiant į įvykį, atsiradusį po nurašymo. Toks atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tačiau padidėjusi likutinė vertė yra pripažįstama tiek, kiek neviršija amortizuotos savikainos, dėl kurios vertės sumažėjimo nuostolis nebūtų buvęs apskaitytas.

Prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolis yra pripažįstamas, kai yra objektyvių įrodymų (tokių kaip skolininko galimas nemokumas arba dideli finansiniai sunkumai), jog Įmonė nesugebės laiku surinkti mokėtinų sumų pagal sąskaitose pateiktus terminus. Gautinos sumos likutinė vertė yra sumažinama, panaudojant atidėjinių buhalterines sąskaitas. Skolų, kurių vertė yra sumažėjusi, pripažinimas yra nutraukiamas, kai jos įvertinamos kaip negrąžinamos.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Įmonės gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkanų normą (t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu). Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Kito turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: gryniosios realizacinės ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš to turto naudojimo iki jų dabartinės vertės taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartines rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Turto, kuris negeneruoja nepriklausomų pinigų srautų, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama priskiriant jį pinigų srautus generuojančiai turto grupei, su kuria jis gali būti pagrįstai susiejamas.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu vėlesnis atsiperkamosios vertės padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto balansinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Nefinansinis turtas

Nefinansinis turtas, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrimas, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą, jeigu tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokie požymiai egzistuoja, yra apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Turto ar grynuosius pinigus generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė yra jo naudojimo vertė arba tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, priklausomai nuo to, kuri yra didesnė. Įvertinant naudojimo vertę, apskaičiuoti būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartinės rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Vertės sumažėjimo testavimo tikslais, turtas, kurio neįmanoma testuoti atskirai, yra grupuojamas į mažiausią turto grupę, kuri generuoja pinigų įplaukas tą turtą nepertraukiamai naudojant ir kuri yra nepriklausoma nuo kito turto ar turto grupių generuojamų pinigų srautų ("pinigus generuojantis vienetas, arba PGV").

Kai turto likutinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pelno (nuostolių) ataskaitoje yra apskaitomas vertės sumažėjimo nuostolis. Su PGV susiję vertės sumažėjimo nuostoliai yra iš pradžių priskiriami turto vienetai priskirto prestižo likutinės vertės sumažinimui, o po to proporcingai kito turto, priskirto vienetai (vienetų grupei), likutinei vertei sumažinti.

Praeitais metais pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas tuomet, kai yra įrodymų, jog apskaityti turto vertės sumažėjimo nuostoliai nebeegzistuoja arba yra sumažėję. Atstatymas yra apskaitomas toje pačioje pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje kaip ir vertės sumažėjimo nuostoliai.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi finansinės būklės ataskaitoje kai tikėtina, kad dėl praeityje įvykusių įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdyti reikės papildomų lėšų. Jeigu poveikis yra reikšmingas, atidėjimai apskaičiuojami diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažįstamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios išlaidos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Ilgalaikių išmokų darbuotojams nėra.

Finansinė ir veiklos nuoma

Nustatant, ar sutartis yra finansinė nuoma ar apima ją, turi būti remiamasi sutarties turiniu ir atliktu įvertinimu, ar sutarties įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto ar kelių turto vienetų (konkretaus turto) naudojimo, ar sutartimi perduodama teisė naudotis turtu.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

Finansinė ir veiklos nuoma (tęsinys)

Įmonė - nuomininkė

Finansinė nuoma, kuria Įmonei perleidžiama iš esmės visa, su turto nuosavybe siejama, rizika ir nauda, yra kapitalizuojama nuomos pradžioje tikrąja nuomojamo turto verte, arba, dabartine verte minimalių nuomos įmokų verte, jei ji yra mažesnė. Nuomos mokėjimai yra išskiriami į finansines sąnaudas ir finansinių įsipareigojimų mažinimą taip, kad būtų pasiekta įsipareigojimo likučio pastovi palūkanų norma. Finansinės sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kapitalizuojamas nuomojamas turtas yra nudėvimas per trumpesnę turto naudingo tarnavimo ir nuomos laikotarpį, jei yra pakankama tikimybė, kad Įmonė perims nuosavybės teisę nuomos laikotarpio pabaigoje.

Veiklos nuomos mokėjimai pelno (nuostolių) ataskaitoje yra pripažįstami sąnaudomis tiesiogiai proporcingu būdu per nuomos laikotarpį.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Vyriausybės dotacijos

Dotacijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažįstamos pelno (nuostolio) ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos patiriamos.

Dotacijos, skirtos Įmonei kompensuoti turto įsigijimo sąnaudas, amortizuojamos per tą patį laikotarpį, kaip ir turtas, dėl kurio dotacijas buvo gauta. Dotacijų amortizacijos sąnaudos yra įtraukiamos į gamybos savikainą arba administracines sąnaudas, o taip pat nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų, dėl kurių dotacijas buvo gauta, nusidėvėjimą.

Pelno (nuostolių) ataskaita

Pajamos

Pajamos pardavus prekes yra vertinamos gautos arba gautinos sumos tikrąja verte, atėmus gražintų prekių vertę ir susijusias išlaidas, prekybines bei apyvartos nuolaidas. Pardavimų pajamos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai reikšminga su nuosavybe susijusi rizika ir nauda yra perduodama pirkėjui, naudos susigrąžinimas yra tikėtinas, susijusios sąnaudos ir galimas prekių grąžinimas gali būti patikimai įvertinti bei vadovybė nebekontroliuoja prekių. Rizikos ir naudos perdavimas skiriasi priklausomai nuo kiekvienos pardavimo sutarties sąlygų.

Pardavimų savikaina

Pardavimų savikainą sudaro tiesioginės ir netiesioginės sąnaudos, įskaitant nusidėvėjimo ir atlyginimų sąnaudas, patirtos siekiant gauti metų apyvartą.

Paskirstymo ir administracinės sąnaudos

Paskirstymo ir administravimo sąnaudas sudaro sąnaudos, susijusios su transportavimo sąnaudomis, administracijos personalu, valdymu, biuro išlaidomis ir kt., įskaitant nusidėvėjimą ir amortizaciją.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Pelno (nuostolių) ataskaita (tęsinys)

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitos veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pajamos ir nuostoliai iš ilgalaikio turto pardavimo, įmonių tarpusavio paslaugų sandorių pajamos ir išlaidos, bei kitos su įmonės pagrindine veikla tiesiogiai nesusijusios pajamos ir sąnaudos.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansines pajamas ir sąnaudas sudaro gautinos ir mokėtinos palūkanos, realizuotas ir nerealizuotas valiutos kurso pasikeitimo pelnas ir nuostolis, kurie susiję su skolomis ir įsiskolinimais užsienio valiuta.

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, joms susikaupus. Finansinio lizingo (išperkamosios nuomos) palūkanų sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Pelno mokestis

Pelno mokestį sudaro einamasis ir atidėtas mokestis. Pelno mokestis yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje.

Einamasis pelno mokestis yra apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo rezultato, taikant galiojančius ir taikomus balansinės ataskaitos sudarymo dieną tarifus, bei su praėjusiais metais susijusio mokėtino mokesčio koregavimus.

Standartinis pelno mokesčio tarifas, taikomas Lietuvos Respublikoje registruotoms įmonėms yra 20% pelno mokesčio tarifas, 2008 metais - 15%. Įsigaliojus Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo pakeitimams, nuo 2010 m. sausio 1 d. neribotam laikui įsigaliojo 15% pelno mokesčio tarifas. Mokestiniai nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius laikotarpius neribotai, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos nuostolius, kurie atsirado dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo atsiradę mokestiniai nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius 5 metus ir naudojami tik apmokestinamosioms pajamoms, uždirbtoms iš panašaus pobūdžio sandorių, sumažinti.

Atidėtas mokestis apskaičiuojamas, taikant finansinės būklės ataskaitos įsipareigojimų metodą ir atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų sumų finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtas mokestis nėra skaičiuojamas laikiniams skirtumams, atsirandantiems turto ir įsipareigojimų pirminio pripažinimo metu, jei šie skirtumai neįtakoja nei mokesčio, apskaityto finansinėse ataskaitose, nei apmokestinamojo pelno. Atidėtas mokestis yra apskaičiuojamas, taikant laikinųjų skirtumų realizavimo metu galiosiančius mokesčių tarifus, kurie galios finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas tik tuomet, kai tikimasi, kad ateityje Įmonė turės pakankamai mokestinio pelno, kuris leis išnaudoti mokesčio turtą. Atidėtas pelno mokestis yra peržiūrimas kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną ir mažinamas mokesčio turto suma, kuri nebus panaudota.

Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Įmonė pateikia duomenis apie pelną, tenkanti vienai akcijai, ir apie sumažintą pelną, tenkanti vienai akcijai. Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas padalijant pelną arba nuostolį, tenkanti Įmonės akcininkams, iš svertinio paprastųjų akcijų vidurkio per laikotarpį. Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas pelną arba nuostolį, tenkanti akcininkams, bei svertinį paprastųjų akcijų vidurkį per metus koreguojant visomis potencialiomis paprastosiomis akcijomis. Per atskaitinius laikotarpius Įmonė nebuvo išleidusi potencialių paprastųjų akcijų.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Pelno (nuostolių) ataskaita (tęsinys)

Segmentų ataskaitos

Veikiantis segmentas yra įmonės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tikrina aukščiausias įmonės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia paskirti segmentui ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją.

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinio finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK (IFRIC)) išaiškinimų taikymas

Taikyti apskaitos principai sutampa su ankstesniųjų metų apskaitos principais, išskyrus tai, kad Įmonė įdiegė tuos naujus/pakeistus standartus ir interpretacijas, kuriuos yra privaloma taikyti finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau, ir kurie yra taikytini Įmonės veiklai:

Įmonė taiko peržiūrėtą 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ (2007), kuris įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d. Dėl to, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje Įmonė pateikia visus su savininkais įvykusius pokyčius nuosavame kapitale, kai tuo tarpu su savininkais nesusiję nuosavo kapitalo pokyčiai yra pateikiami bendrųjų pajamų ataskaitoje. Palyginamoji informacija buvo perskaičiuota taip, kad atitiktų standarto pakeitimą. Kadangi apskaitos principo pokytis įtakoja tik pateikimo aspektą, jokie poveikio pelnui, tenkančiam vienai akcijai, nėra.

Standartų 4 TFAS „Draudimo sutartys“ ir 7 TFAS „Finansinės priemonės: Atskleidimai“ (įsigaliojantiems metiniams laikotarpiams prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau) pataisų tikslas yra patobulinti tikrosios vertės vertinimo ir likvidumo rizikos, susijusios su finansinėmis priemonėmis, atskleidimus. Šios pataisos buvo taikytos tiek, kiek jos taikytinos Įmonės veiklai. Palyginamoji informacija buvo perskaičiuota taip, kad atitiktų standarto pataisą.

Peržiūrėtas 23 TAS „Skolinimosi išlaidos“ (privalomas taikyti nuo finansinių metų, prasidedančių 2009 m. sausio 1 d.) buvo pradėtas taikyti nuo Standarte nurodytos datos. Įtakos nėra, nes per 2008 ir 2009 metus nebuvo patirta skolinimosi sąnaudų, kurias reikėtų kapitalizuoti.

8 TFAS yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau. Naujajame standarte reikalaujama atskleisti daugiau informacijos apie segmentus, remiantis vidinėmis ataskaitomis, kurias reguliariai peržiūri Įmonės aukščiausias veiklos sprendimų priėmimo organas, siekiant įvertinti informaciją apie kiekvieną segmentą atsižvelgiant į tai, ar tai yra verslo, ar geografinis segmentas. Įmonė taiko 8 TFAS nuo Standarte nurodytos datos. Rodikliui „Pelnas vienai akcijai“ įtakos nėra.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Buvo išleista keletas naujų ir peržiūrėtų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ir jų paaiškinimų, kurie bus privalomi rengiant Įmonės finansinę atskaitomybę už ataskaitinius laikotarpius, prasidedančius po 2009 m. sausio 1 d. Įmonė nusprendė ankščiau netaikyti naujų standartų, jų pakeitimų ir paaiškinimų. Žemiau yra pateikiami Įmonės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos juos pirmą kartą pritaikius.

Finansinių ataskaitų pastabos Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai (tęsinys)

■ 3 TFAS "Verslo jungimai" pataisa

3 TFAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Buvo atliktos standarto taikymo apimties pataisos bei išplėstas paskirties aprašymas. Vadovybė dar neįvertino 3 TFAS pataisos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

■ 27 TAS "Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė"

27 TAS pataisa galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Standarto pataisoje terminas „mažumos dalis“ yra pakeistas į „nekontroliuojanti dalis“ ir yra apibrėžiama kaip „dukterinėje įmonėje esantis nuosavas kapitalas, tiesiogiai ar netiesiogiai nepriskirtinas patronuojančiai įmonei“. Standarto pataisa taip pat keičia nekontroliuojančios dalies, dukterinės įmonės kontrolės praradimo apskaitymą, ir pelno (nuostolių) ar kitų bendrųjų pajamų paskirstymą tarp kontroliuojančios ir nekontroliuojančios dalies. Vadovybė dar neįvertino 27 TAS pataisos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

■ 32 TAS "Finansinės priemonės: Pateikimas – Emisijų su teisėmis klasifikavimas" pataisa

32 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Pagal pataisą emisijų teisės, opcionai ir garantijos, skirtos įsigyti fiksuotą įmonės nuosavo kapitalo priemonių skaičių už fiksuotą sumą bet kokia valiuta, yra nuosavo kapitalo priemonės, jeigu įmonė siūlo emisijų teises, opcionus ir garantijas visiems tos pačios klasės neišvestinių nuosavo kapitalo priemonių esantiems savininkams. 32 TAS pataisa nėra aktuali Įmonės finansinėms ataskaitoms, kadangi Įmonė nėra turėjusi minėtų finansinių priemonių.

■ 39 TAS "Finansinės priemonės: Pripažinimas ir vertinimas – tinkamos apsidraudimo nuo rizikos priemonės" pataisa

Standarto pataisa paaiškina taikymą esamų principų, nustatančių ar tam tikros rizikos arba pinigų srautų dalys yra tinkamos nurodyti apsidraudimo nuo rizikos santykiuose. Nurodant apsidraudimo nuo rizikos santykius, rizikos arba dalys turi būti atskirai identifikuojamos ir patikimai įvertinamos, tačiau infliacijos nurodyti negalima (tik esant ribotoms aplinkybėms). 39 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Vadovybė dar neįvertino 39 TAS pataisos įtakos Įmonės finansinėms ataskaitoms.

■ 12 TFAAK "Paslaugų koncesijos susitarimai"

Išaiškinimas skirtas privataus sektoriaus įmonėms, taikančioms paslaugų koncesijos pripažinimo ir įvertinimo klausimus.

12 TFAAK taikomas pirmiems metiniams laikotarpiams prasidedantiems 2009 m. balandžio 1 d. ar vėliau. Kadanti Interpretacija taikoma tik nuojos pritaikymo datos, ji neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius iki Interpretacijos įsigaliojimo datos.

■ 15 TFAAK "Sutartys dėl nekilnojamojo turto statybų"

15 TFAAK paaiškina pripažinimą pajamų, kurios yra gaunamos iš nekilnojamojo turto statybų; jei turto vystytojas ir pirkėjas pasiekia susitarimą dar prieš baigiant nekilnojamojo turto statybas.

15 TFAAK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau. 15 TFAAK Įmonės finansinei atskaitomybei netaikomas, nes Įmonė neteikia nekilnojamojo turto statybos paslaugų ir nekilnojamojo turto pardavimui nestato.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai (tęsinys)

- IFRIC 16 " Apsisaugojimas nuo rizikos atliekant grynąsias investicijas į užsienyje veikiančių ūkio subjektą "

Šis išaiškinimas apibūdina rizikos rūšį, nuo kurios galima apsisaugoti. Aiškinama, kur įmonių grupėje apdraustasis turtas gali būti laikomas, ar konsolidavimo metodas įtakoja apsidraudimo efektyvumą, kokia gali būti apsidraudimo priemonės forma, ir kokios sumos turi būti perklasifikuojamos iš nuosavo kapitalo į pelną ar nuostolį užsienyje veikiančio ūkio subjekto perleidimo atveju. 16 TFAAK nėra aktualus Įmonės veiklai, kadangi Įmonė neturi investicijų į užsienyje veikiančius ūkio subjektus.

- 17 TFAAK "Nepiniginio turto paskirstymas savininkams "

- Šis išaiškinimas taikomas nepiniginio turto paskirstymui savininkams, kaip akcijų turėtojams. Pagal šį išaiškinimą, įsipareigojimas išmokėti dividendus yra nustatomas, kai dividendai yra atitinkamai patvirtinami ir nebėra įmonės nuožiūroje, ir yra įvertinami paskirstytino turto tikrąja verte. Mokėtinų dividendų likutinė vertė yra iš naujo įvertinama kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną, o visi likutinės vertės pokyčiai yra apskaitomi nuosavame kapitale, kaip paskirstymo sumos koregavimas. Kai už dividendus yra atsiskaitoma, skirtumas (jei toks yra) tarp paskirstyto turto likutinės vertės ir mokėtinų dividendų likutinės vertės, yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

17 TFAAK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 15 d. ir vėliau. Kadangi išaiškinimas yra taikomas tik nuo taikymo datos, jis neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius, prasidėjusius prieš išaiškinimo taikymo datą. Be to, kadangi jis yra susijęs su būsimais dividendais, kurie yra akcininkų nuožiūroje, iš anksto nustatyti paaiškinimo įtakos negalima.

- 18 TFAAK "Iš klientų perimtas turtas"

18 TFAAK taikomas perspektyviai turtui, kuris buvo perimtas iš klientų 2009 m. liepos 1 d. ar vėliau. Interpretacija taikoma apskaitai tose įmonėse, kurios gauna įnašus Interpretacijos ribose ir apskaito tą turtą tikrąja verte, jei toks turtas atitinka ilgalaikio materialiojo turto kriterijus, kurie numatyti 16 TAS "Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai". Interpretacijoje taip pat numatyta, kad įmonė apskaitytą sumą kaip pajamas; pajamų pripažinimo laikas priklausys nuo konkrečios sutarties sąlygų. Interpretacija nėra aktuali Įmonės finansinėms ataskaitoms, kadangi Įmonė iš savo klientų negauna įnašų turtu.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie atskleidžiami nebent ekonominę naudą teikiančių išteklių išmokų tikimybė yra maža.

Neapibrėžtasis turtas nėra pripažįstamas metinėse finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei tikėtina, kad ekonominė nauda bus gauta.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos, suteikiantys papildomos informacijos apie įmonės būklę ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai) yra atspindimi finansinėse ataskaitose. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos, kurie nėra koreguojantys, atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose, jei yra reikšmingi.

Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Įmonė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė peržiūri ilgalaikio turto likutines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą tikslu nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamo naudojimo procese uždriba grynuosius pinigus ir didžiąją dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynujų pinigų įplaukų, yra sugrupuojama į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji realizacinė ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždriba piniginių įplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigus generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė bent kartą per ketvirtį peržiūri gautinas sumas. Norėdama nustatyti, ar yra būtina apskaityti vertės sumažėjimą pelno (nuostolių) ataskaitoje, Įmonė įvertina, ar yra požymių, rodančių ateities grynujų pinigų srautų, susijusių su gautinų sumų portfeliu, pakankamą sumažėjimą iki bus nustatytas konkrečios gautinos sumos tame portfelyje sumažėjimas. Įrodymu gali būti informacija, rodanti, kad neigiamai pasikeitė skolų mokėjimo būklė, šalies ar vietovės ekonominės sąlygos, įtakančios Įmonės gautinas sumas.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai (tęsinys)

Vadovaudamasi istorine nuostolių patirtimi, susijusia su gautinų sumų ar panašia kredito rizika, vadovybė įvertina galimus grynųjų pinigų srautus iš debitorių. Metodai ir prielaidos, taikomi vertinant būsimų pinigų srautų tiek sumas, tiek laiką, yra reguliariai peržiūrimi tam, kad sumažinti skirtumus tarp apskaičiuotos ir faktinės nuostolio sumos.

Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laikas

Turto naudingo tarnavimo laikas yra kasmet peržiūrimas ir pakeičiami, kai yra pagrindo manyti, kad likęs tarnavimo laikas neatspindi turto techninės būklės, ekonominio panaudojimo ar fizinės būklės.

Finansinės rizikos valdymas

Naudodama finansines priemones, Įmonė susiduria su tokiomis rizikomis:

- kredito rizika,
- likvidumo rizika,
- rinkos rizika,
- veiklos rizika,
- kapitalo valdymo rizika.

Už bendros Įmonės rizikų valdymo programos sukūrimą ir priežiūrą yra atsakinga direktorių valdyba. Įmonės rizikų valdymo politika sukurta tam, kad būtų galima identifikuoti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Įmonė susiduria, nustatyti adekvačias rizikos ribas, kontroliuoti rizikas ir joms nustatytų ribų laikymąsi. Rizikos valdymo politika ir sistemos yra sistemingai peržiūrimos, kad atspindėtų rinkos sąlygų bei Įmonės veiklos pokyčius. Įmonė, taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, siekia sukurti disciplinuotą ir konstruktyvią kontrolės aplinką, kurioje kiekvienam darbuotojui būtų aiškus jo vaidmuo ir atsakomybė.

Pastaboje „Finansinės priemonės ir rizikos valdymas“ yra pateikiama informacija apie kiekvieną iš aukščiau išvardintų rizikų, su kuriomis susiduria Įmonė, jos tikslai, rizikų įvertinimo ir valdymo politika ir procesai, Įmonės kapitalo valdymas. Atskleidimai pateikiami finansinėse ataskaitose.

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų ataskaitos

Įmonė turi tris veikiančius segmentus, kaip pateikta žemiau. Segmentus sudaro skirtingos, atskirai valdomos produktų grupės, nes jų gamyboje naudojamos skirtingos technologijos bei rinkos strategija. Generalinis direktorius kas mėnesį peržiūri kiekvienai produktų grupei parengtas vidaus valdymo ataskaitas.

Pateikta santrauka apibūdina kiekvieno Įmonės veikiančio segmento produktus:

- *Sūris ir sūrio produktai.* Segmentą sudaro Įmonės gaminami sūriai ir sūrio produktai;
- *Kiti produktai.* Segmentą sudaro Įmonės gaminami kiti produktai (išskyrus sūrį);
- *Žaliavinis pienas.* Segmentą sudaro žaliavinis pienas, kuris daugiausia tiekiamas Įmonės dukterinėms įmonėms;
- *Kiti pieno produktai.* Segmentą sudaro kiti perpardavimui įsigyti pieno produktai.

Informacija apie kiekvieno veikiančio segmento rezultatus yra pateikta žemiau. Veiklos rezultatai įvertinami pagal segmentų bendrąjį pelną, kuris yra pateiktas Generalinio direktoriaus peržiūrimose vidaus valdymo ataskaitose. Segmento bendrasis pelnas yra naudojamas veiklai įvertinti, nes vadovybės nuomone, tokia informacija yra tinkamiausia rezultatams įvertinti.

Segmentų rezultatai 2009 m. gruodžio 31 d. buvo tokie:

Tūkst.litų	Įmonės gaminami sūriai ir sūrio produktai	Kiti produktai	Žaliavinis pienas	Kiti perpardavimui įsigyti pieno produktai	Iš viso
Pardavimai	66,764	29,645	29,803	19,532	145,744
Pardavimų savikaina	-60,412	-23,039	-29,912	-18,896	-132,259
Bendrasis pelnas	6,352	6,606	-109	636	13,485

Segmentų rezultatai 2008 m. gruodžio 31 d. buvo tokie:

Tūkst.litų	Įmonės gaminami sūriai ir sūrio produktai	Kiti produktai	Žaliavinis pienas	Kiti perpardavimui įsigyti pieno produktai	Iš viso
Pardavimai	93,434	29,066	21,835	1,070	145,405
Pardavimų savikaina	-90,462	-32,442	-21,640	-1,064	-145,608
Bendrasis pelnas	2,972	-3,376	195	6	-203

Vadovybės nuomone, nėra tikslinga paskirstyti bendrąsias ir administracines sąnaudas, finansines pajamas ir sąnaudas, turtą ir įsipareigojimus atskirai kiekvienam segmentui. Įmonė turi vieną tik vieną žaliavinio pieno pirkėją, kuriam pardavimai sudarė daugiau nei 10% visų pardavimų.

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų ataskaitos

Informacija pagal geografines zonas

Pateikiant informaciją geografinių segmentų pagrindu, segmentų pajamos pripažįstamos pagal klientų geografinę vietą. Segmentų turtas yra paskirstytas pagal turto geografinę buvimo vietą.

2009 m. segmentų rezultatai pagal geografinius segmentus yra šie:

Tūkst. litų	Europos Sąjungos šalys, išskyrus Lietuvą	Lietuva	Rusija	Kitos šalys	Iš viso
Pajamos	59,780	68,476	15,775	1,713	145,744
Segmento rezultatas	7,015	4,349	1,924	197	13,485
Nepaskirstytos sąnaudos					-5,875
Veiklos rezultatas					7,610
Finansiniai straipsniai, grynąja verte					-2,257
Rezultatas prieš mokesčius					5,353
Pelno mokesčio sąnaudos					-1,249
Metų grynasis rezultatas					4,104
Segmentų gautinos sumos	2,690	9,283	1,309	72	13,354
Nepaskirstytas turtas		88,690			88,690
Iš viso turto	2,690	97,973	1,309	72	102,044
Nepaskirstyti įsipareigojimai					63,365
Nepaskirstyti pinigų srautai iš įprastinės veiklos					12,121
Nepaskirstyti pinigų srautai iš investicinės veiklos					-1,840
Nepaskirstyti pinigų srautai iš finansinės veiklos					-9,940
Grynųjų pinigų srautai					341
Nepaskirstyti ilgalaikio turto įsigijimai					-1,895

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų ataskaitos (tęsinys)

2008 m. segmentų rezultatai pagal geografinius segmentus yra šie:

Tūkst. litų	Europos Sąjungos šalys, išskyrus Lietuvą	Lietuva	Rusija	Kitos šalys	Iš viso
Pajamos	60,746	62,854	20,630	1,175	145,405
Segmento rezultatas	-2,944	2,574	106	61	-203
Nepaskirstytos sąnaudos					-8,391
Veiklos rezultatas					-8,354
Finansiniai straipsniai, grynąja verte					-2,827
Rezultatas prieš mokesčius					-11,181
Pelno mokesčio sąnaudos					1,444
Metų grynasis rezultatas					-9,737
Segmentų gautinos sumos	3,089	11,342	1,535	1	15,967
Nepaskirstytas turtas		93,348			93,348
Iš viso turto	3,089	106,333	1,535	1	109,315
Nepaskirstyti įsipareigojimai					75,279
Nepaskirstyti pinigų srautai iš įprastinės veiklos					-3,492
Nepaskirstyti pinigų srautai iš investicinės veiklos					-35,706
Nepaskirstyti pinigų srautai iš finansinės veiklos					38,212
Grynujų pinigų srautai					-986
Nepaskirstyti ilgalaikio turto įsigijimai					-6,047

Finansinių ataskaitų pastabos

Tūkst. litų	2009	2008
2 Pardavimų savikaina		
Žaliavos	-96,752	-116,530
Dukterinių įmonių produkcijos pardavimo savikaina	-18,890	-1,064
Kitos sąnaudos	-17,479	-27,152
Atstatymas (nurašymas) dėl grynosios realizavimo vertės	862	-862
	<u>-132,259</u>	<u>-145,608</u>
3 Paskirstymo sąnaudos		
Personalo išlaikymo sąnaudos	-648	-485
Transporto sąnaudos	-984	-791
Logistikos paslaugos	-316	-330
Marketingo ir reklamos paslaugos	-318	-173
Kitos pardavimo sąnaudos	-411	-298
	<u>-2,677</u>	<u>-2,077</u>
4 Administracinės sąnaudos		
Personalo išlaikymo sąnaudos	-1,784	-1,945
Nusidėvėjimas ir amortizacija	-471	-257
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	-316	-240
Banko mokesčiai	-258	-346
Konsultacijos	-218	-229
Gautinos sumos iš UAB „Kelmės pieno centras“ vertės (sumažėjimas) atstatymas	154	-1,750
Remonto sąnaudos	-58	-156
Draudimas	-53	-185
Kitos	-503	-1,206
	<u>-3,507</u>	<u>-6,314</u>
5 Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		
<i>Finansinės veiklos pajamos</i>		
Baudų ir delspinigių pajamos	20	3
Palūkanos	30	94
Iš viso finansinės veiklos pajamų	<u>50</u>	<u>97</u>
<i>Finansinės veiklos sąnaudos</i>		
Palūkanos	-2,035	-2,833
Nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimų	-146	-66
Kitos	-126	-25
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	<u>-2,307</u>	<u>-2,924</u>
	<u>-2,257</u>	<u>-2,827</u>

Finansinių ataskaitų pastabos

6 Pelno mokesčio sąnaudos

Įmonė nepatyrė einamojo mokesčio sąnaudų už laikotarpius, pasibaigusius 2008 m. gruodžio 31 d. ir 2009 m. gruodžio 31 d., kadangi minėtais laikotarpiais nebuvo apmokestinamojo pelno.

Tūkst. litų	2009	2008
Apskaičiuota pelno (nuostolių) ataskaitoje		
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos		
Ataskaitinis laikotarpis	-	-
Atidėtojo mokesčio sąnaudos		
Atidėtojo mokesčio pokytis	-1,249	1,444
	<u>-1,249</u>	<u>1,444</u>

Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo, apskaičiuoto akcininkų nuosavybėje, vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 1,356 tūkst. litų. (2008: 1,896 tūkst. litų).

Efektyvus mokesčio tarifo sutikrinimas

Tūkst. litų	2009		2008	
Pelnas (nuostolis) prieš mokesčius		5,353		-11,181
Pelno mokesčio sąnaudos		-1,249		1,444
Grynasis pelnas (nuostolis)		<u>4,104</u>		<u>-9,737</u>
Pelno mokestis, taikant galiojantį mokesčio tarifą	20%	1,071	-15%	-1,678
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	4,05%	241	7,45%	834
Neapmokestinamosios pajamos	-5,04%	-270	-4,23%	-473
Ankstesnių metų mokestinis nuostolis	-32,37%	-1,733	-	-
Mokesčio tarifo pasikeitimas	36,24%	1,940	-1,14%	-127
Pelno mokesčio sąnaudos	22,88%	<u>1,249</u>	-12,92%	<u>-1,444</u>

7 Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai

	2009	2008
Išleistų akcijų skaičius, apskaičiuotas svertinio vidurkio metodu, tūkst. vnt.	11,943	11,296
Grynasis pelnas (nuostolis), priskirtinas paprastųjų akcijų turėtojams, tūkst. litų	<u>4,104</u>	<u>-9,737</u>
Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, litais	<u>0.34</u>	<u>-0.86</u>

Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra toks pat kaip ir pelnas vienai akcijai.

Finansinių ataskaitų pastabos

8 Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai

Tūkst. litų	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrengimai	Kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Savikaina/Perkainuota vertė					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	18,429	32,493	10,220	1,426	62,568
Įsigijimai	1,077	2,582	348	1,758	5,765
Pardavimai	-	-421	-432	-	-853
Perklasifikavimai	560	-	-	-560	-
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	20,066	34,654	10,136	2,624	67,480
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	20,066	34,654	10,136	2,624	67,480
Įsigijimai	48	744	2	651	1,445
Perleidimas	-8	-1,057	-70	-	-1,135
Perklasifikavimai.	98	51	-	-149	-
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	20,204	34,392	10,068	3,126	67,790
Nusidėvėjimas ir nuvertėjimo nuostolis					
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	619	13,385	5,838	-	19,842
Nusidėvėjimas per metus	1,117	2,280	999	-	4,396
Perleistas turtas	-	-254	-313	-	-567
Perklasifikavimai	-	-	-	-	-
Likutis 2008m. gruodžio 31 d.	1,736	15,411	6,524	-	23,671
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	1,736	15,411	6,524	-	23,671
Nusidėvėjimas per metus	2,202	1,932	173	-	4,307
Perleistas turtas	-5	-778	-175	-	-958
Perklasifikavimai	-	-	-	-	-
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	3,933	16,565	6,522	-	27,020
Likutinės vertės					
2008 m. sausio 1 d.	17,810	19,108	4,382	1,426	42,726
2008 m. gruodžio 31 d.	18,330	19,243	3,612	2,624	43,809
2009 m. sausio 1 d.	18,330	19,243	3,612	2,624	43,809
2009 m. gruodžio 31 d.	16,271	17,827	3,546	3,126	40,770

Nekilnojamojo turto, statinių ir įrengimų 3,977 tūkst. llių nusidėvėjimo sąnaudos (2008: 4,164 tūkst. litų.) buvo priskirtos atsargų savikainai ir apskaitytos pardavimų savikainoje, minėtas atsargas pardavus. Likusioji 330 tūkst. litų. (2008: 232 tūkst. litų.) suma yra įtraukta į administracines sąnaudas.

Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą yra klasifikuojami kaip ilgalaikio turto įsigijimai.

Turto įkeitimas

Įmonė savo ilgalaikį turtą, kurio likutinė vertė sudarė 33,001 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d. (2008 m.: 39,836 tūkst. Lt), buvo įkeitusi bankams už paskolas (žr. 16 pastaba).

Ilgalaikio materialaus turto, kuris yra pilnai nudėvėtas, bet yra dar naudojamas, įsigijimo savikaina 2009 m. gruodžio 31 d. sudaro 8,163 tūkst. litų. (2008 m. 7,965 tūkst. litų).

Finansinių ataskaitų pastabos

8 Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Išperkamosios nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas

Įmonė finansinės nuomos pagrindu yra įsigijusi transporto priemonių ir įrengimų. Nuomojamo turto likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 2,860 tūkst. litų (2008 m.: 3,433 tūkst. litų). Išperkamosios nuomos įsipareigojimai apdrausti nuomojamu turtu (žr. 16 pastabą).

Perkainojimas

Pastatai yra apskaityti perkainota verte, atėmus vėlesnį sukauptą nusidėvėjimą. Paskutinį kartą pastatų perkainojimą 2006 metais atliko nepriklausomi turto vertintojai, kurie nustatė tikrąsias pastatų vertes remiantis stebimomis kainomis aktyvioje rinkoje. Pagal vadovybės atliktą analizę 2006 metais nustatytos tikrosios vertės, atėmus sukauptą nusidėvėjimą, tik nežymiai skiriasi nuo tikrųjų verčių, nustatytų 2009 metais. Jei pastatai būtų apskaitomi savikaina, jų likutinė vertė, apskaityta 2009 m. gruodžio 31 d., būtų 7,229 tūkst. litų (2008 m. gruodžio 31 d.: 8,849 tūkst. litų).

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas yra apskaitytas tokiuose straipsniuose:

Tūkst. litų	2009	2008
Pagamintos produkcijos savikaina	3,977	4,164
Paskirstymo ir administracinės sąnaudos	330	232
	<u>4,307</u>	<u>4,396</u>

Finansinių ataskaitų pastabos

9 Nematerialusis turtas

Tūkst. litų	Programinė įranga	Iš viso
Savikaina		
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	627	627
Įsigijimai	283	283
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	910	910
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	910	910
Įsigijimai	450	450
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	1,360	1,360
Amortizacija ir vertės sumažėjimas		
Likutis 2008 m. sausio 1 d.	586	586
Amortizacija per metus	25	25
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	611	611
Likutis 2009 m. sausio 1 d.	611	611
Amortizacija per metus	141	141
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	752	752
Likutinės vertės		
2008 m. sausio 1 d.	41	41
2008 m. gruodžio 31 d.	299	299
2009 m. sausio 1 d.	299	299
2009 m. gruodžio 31 d.	608	608

Amortizacija už metus apskaityta administracinėse sąnaudose.

Finansinių ataskaitų pastabos

10 Investicijos į dukterines įmones

Tūkst. litų	2009	2008
AB „Modest” akcijų savikaina	1,872	1,381
AB „Kelmės pieninė” akcijų savikaina	30,062	30,062
	<u>31,934</u>	<u>31,443</u>

2006 m. Įmonė dalimis įsigijo 89% AB „Modest” akcijų. Kontrolės įgijimo data laikoma 2006 m. sausio 3 d., kai buvo įsigyta 80% akcijų.

2009 m. AB „Vilkyškių pieninė” konvertavo paskolą, suteiktą AB Modest į įstatinį kapitalą ir akcijų valdoma dalis padidėjo iki 97,2%.

2008 m. balandžio 30 d. Įmonė įsigijo AB „Kelmės pieninė” 99% akcijų, pagal akcijų pirkimo-pardavimo sutartį.

AB „Modest” pagrindiniai finansiniai duomenys gruodžio 31 d.:

Tūkst. litų	2009	2008
Turtas iš viso	8,616	13,612
Akcininkų nuosavybė	-2,745	-1,982
Grynasis pelnas (nuostoliai)	<u>-977</u>	<u>-2,612</u>

AB „Modest” akcijų įsigijimo kainos paskirstymas:

Įsigytas grynasis turtas	348	348
Prestižas	1,033	1,033
Įstatinio kapitalo didinimas	481	-
Akcijų įsigijimo savikaina	<u>1,872</u>	<u>1,381</u>

AB „Kelmės pieninė” pagrindiniai finansiniai duomenys 2009 m. gruodžio 31 d. (įskaitant AB „Kelmės pieninė” priklausančią dukterinę įmonę UAB „Kelmės pieno centras”):

Turtas iš viso	34,065	31,316
Akcininkų nuosavybė	9,672	6,047
Grynasis pelnas (nuostoliai)	<u>3,608</u>	<u>1,644</u>

AB „Kelmės pieninė” akcijų įsigijimo kainos paskirstymas:

Įsigytas grynasis turtas	7,220	7,220
Prestižas	22,842	22,842
Akcijų įsigijimo savikaina	<u>30,062</u>	<u>30,062</u>

Verslo jungimo metu susidaręs prestižas yra daugiausiai priskirtinas sinergijai, kuris pasiektas, integravus įmonę į esamą su pieno produktų gamyba susijusią Grupės veiklą.

Finansinių ataskaitų pastabos

11 Ilgalaikės gautinos sumos

Tūkst.litų		2009	2008
	Pastaba		
Išankstiniai apmokėjimai susijusioms šalims	22	842	842
Paskolos susijusioms šalims		351	840
Ilgalaikės gautinos sumos iš pirkėjų		217	-
Ilgalaikės gautinos sumos iš ūkininkų		-	20
		<u>1,410</u>	<u>1,702</u>

Išankstinis mokėjimas (842 tūkst. Lt) yra išmokėtas susijusiai įmonei KŽŪB "Šilgaliai". 2007 m. sudaryta sutartis, pagal kurią išankstinis apmokėjimas turi būti pilnai padengtas iki 2012 m. gruodžio 31 d., padengimą su mokėtina suma už pristatomą pieną pradedant 2009 m. Nuo nepadengtos išankstinio apmokėjimo sumos skaičiuojamos 5% metinės palūkanos.

Paskola (351 tūkst. Lt) išduota susijusiai įmonei KŽŪB "Šilgaliai", grąžinimo terminas – iki 2012 12 31 dienos. Nuo nepadengtos sumos skaičiuojamos 5% metinės palūkanos.

Kredito ir valiutų rizikos, su kuriomis susiduria Įmonė, ir vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, yra atskleisti 23-oje pastaboje.

12 Atsargos

Pagaminta produkcija	12,310	13,748
Nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	-	-862
	<u>12,310</u>	<u>12,886</u>
Žaliavos	75	277
Kiti komplektavimo gaminiai	1,206	1,779
	<u>13,591</u>	<u>14,942</u>

Žaliavas sudaro pienas ir kitos medžiagos, naudojamos gamyboje.

2009 m. gruodžio 31 d. atsargų nurašymo iki grynosios realizavimo vertės nebuvo (2008: 862 tLTL). Atsargų nurašymas iki grynosios realizavimo vertės ir nurašymo atstatymas yra įtraukti į pardavimų savikainą.

2009 metais žaliavos, komplektavimo gaminiai ir pagamintų prekių bei nebaigtos gamybos pokyčiai, apskaityti pardavimų savikainoje, sudarė 117,158 tLTL (2008 : 129,252 tLTL).

2009 m. gruodžio 31 d. atsargos, kurių likutinė vertė iki 15 mln. Lt (2008 m.: iki 15 mln. Lt) buvo įkeistos finansinėms institucijoms (žr. 16 pastabą).

Finansinių ataskaitų pastabos

13 Prekybos ir kitos gautinos sumos

Tūkst.litų		2009	2008
	Pastaba		
Gautinos prekybos sumos		7,225	7,259
Prekybos sumos, gautinos iš susijusių šalių	22	4,090	5,013
Gautinos kapitalo subsidijos		-	2,169
Išankstiniai apmokėjimai	a)	341	177
Gautinos eksporto kompensacijos	b)	100	-
Gautini mokesčiai		626	-
Kitos gautinos sumos		972	1,349
		<u>13,354</u>	<u>15,967</u>

Kredito ir valiutų rizikos, su kuriomis susiduria Įmonė, ir vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, yra atskleisti 23-oje pastaboje.

a) Išankstinius apmokėjimus daugiausiai sudaro išankstiniai apmokėjimai ūkininkams už pieną.

b) Gautina eksporto kompensacija už eksportuotą produkciją į Rusiją.

Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos yra beprocentės ir jų terminas yra iki 30 dienų.

14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai banko sąskaitoje	199	4
Pinigai kasoje	178	32
	<u>377</u>	<u>36</u>

2009 m. gruodžio 31 d. visi sąskaitoje esantys pinigai buvo įkeisti už banko paskolas (žr. 16 pastabą). Be to, pinigų įplaukos į banko sąskaitas yra įkeistos banko paskoloms apdrausti (žr. 16 pastabą).

Įmonės palūkanų normos rizika, susijusi su pinigais ir pinigų ekvivalentais, yra atskleista 23 pastaboje.

15 Kapitalas ir rezervai

2009 m. gruodžio 31 d. patrunuojančios įmonės įstatinį kapitalą sudarė 11,943,000 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 Litas. Visos akcijos yra apmokėtos.

Kaip numatyta Akcinių bendrovių įstatyme, paprastųjų akcijų turėtojai Įmonės akcininkų susirinkime turi teisę į vieną balsą už vieną akciją ir teisę gauti dividendus ir gauti išmokas įmonės likvidavimo atveju.

Akcijų priedai

Akcijų priedai yra skirtumas tar akcijų nominalios vertės ir sumokėtos sumos už akcijas.

Finansinių ataskaitų pastabos

15 Kapitalas ir rezervai (tęsinys)

Privalomasis rezervas

Kaip numatyta Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo, pervedimai į privalomąjį rezervą sudaro 5% paskirstytino pelno kol minėtas rezervas sudarys 10% akcinio kapitalo. Pagal įstatymą privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams padengti.

Perkainojimo rezervas

Perkainavimo rezervas yra susijęs su pastatų perkainavimu ir yra buvo sumažintas atidėto pelno mokesčio įsipareigojimo suma.

Rezervas mažinamas proporcingai perkainuoto turto nusidėvėjimui bei perleidimui. Rezervo mažinimas yra apskaitomas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje.

Nudėvint perkainuotus pastatus yra atliekamas pervedimas iš perkainavimo rezervo į nepaskirstytąjį rezultatą. Pervedama suma yra nustatoma kaip skirtumas tarp nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo perkainuotos vertės ir nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo pradinės pastatų savikainos.

Perkainavimo rezervas gali būti panaudotas didinti įstatinį kapitalą.

16 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai

Įmonės paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai yra tokie:

Skolinanti institucija	Nuo- roda	Valiuta	Paskolos suma, tLTL	Likutis 2009 12 31	Likutis 2008 12 31
AB SEB bankas	a)	EUR	18,283	10,270	12,315
AB bankas Snoras	b)	EUR	2,072	418	832
AB bankas Snoras	b)	EUR	8,386	8,001	8,386
AB bankas Snoras	b)	EUR	1,554	1,208	1,554
AB bankas Snoras	b)	LTL	350	350	-
AB SEB bankas	c)	EUR	3,459	3,459	3,459
AB SEB bankas faktoringas	d)	EUR	2,141	-	995
Swedbank AB	e)	EUR	6,300	5,681	6,290
AB SEB bankas	f)	EUR	7,078	2,389	4,536
AB SEB bankas kredito linija	g)	EUR	7,506	4,723	7,007
AB Kelmės pieninė	h) 22	LTL	2,600	2,600	2,600
Finansinio lizingo įsipareigojimai	j)	EUR		1,787	2,852
Iš viso įsipareigojimų				40,886	50,826
Minus: trumpalaikė dalis				-14,557	-15,136
Po vienerių metų mokėtinos paskolos ir skolos				26,329	35,690

Finansinių ataskaitų pastabos

16 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai (tęsinys)

a) Paskola (3,475 tūkst. EUR) buvo panaudota Įmonės ankstesnių paskolų iš AB „SEB Vilniaus bankas“ ir AB „Bankas Snoras“ refinansavimui bei apyvartiniam kapitalui. Paskola grąžinama lygiomis dalimis kiekvieną mėnesį, išskyrus sausio ir vasario mėn., galutinė atsiskaitymo data – 2011 m. gruodžio 26 d. Kita dalis (1,820 tūkst. EUR) suteikta 2008 m. balandžio 28 dieną AB „Kelmės pieninė“ įsigijimui. Antra dalis (1,820 tūkst. EUR) dengiama nuo 2008 m. birželio 30, kas ketvirtį lygiomis dalimis, galutinis terminas 2015 m. balandžio mėn. 27 d. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža. Įmonė yra įsipareigojusi bankui išlaikyti 13 mln. litų EBITDA ir skolos padengimo rodiklis finansinių metų pabaigoje turi būti ne mažiau 1.2. Paskolai garantuoti yra įkeistas nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (8 pastaba), atsargos (12 pastaba), lėšos banko sąskaitose ir prekės ženklai.

b) Įmonei suteiktos kreditavimo linijos (bendrai 3,855 tūkst. EUR sumai) naudojamos apyvartiniam kapitalui finansuoti. Grąžinimo pabaigos data – 2011 m. sausio 24 d. Įsipareigojimo užtikrinimui pirminiu ir antriniu įkeitimu įkeistas ilgalaikis turtas, žemės nuomos teisės bei lėšos banko sąskaitose. 350 tūkst. LTL kredito linijos galutinė atsiskaitymo data – 2010 m. birželio mėn. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža, išskyrus kredito linijai, kuriai yra taikoma fiksuota palūkanų norma.

c) Įmonei paskola (1,002 tūkst. EUR) suteikta 2008 m. balandžio 21 d. ES struktūrinių fondų 2007-2013 metų projektui finansuoti. Paskolos dengimas numatytas nuo 2010 m. kovo mėn. kas ketvirtį lygiomis dalimis iki 2015 m. kovo 31 d.. Paskolos užtikrinimui įkeista pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, bei perkama įranga pirminiu įkeitimu. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

d) Faktoringo sutartis su Įmone sudaryta 2008 m. birželio 5 d. faktorizuoti keletą užsienio tiekėjų ir UAB „Palink“. Faktoringo sutarties palūkanos yra 12 mėn. Euribor+marža. 2009 m. gruodžio 31 d. faktoringas buvo padengtas.

e) AB Vilkyškių pieninei paskola (1,825 tūkst. EUR) suteikta 2008 m. balandžio 28 d. AB „Kelmės pieninės“ įsigijimui. Paskolos dengimas numatytas nuo 2008 m. rugsėjo 30 dienos iki 2013 m. balandžio mėn. 28 dienos lygiomis metinėmis sumomis. Paskolos užtikrinimui įkeista prekių atsargos, įrengimai, esamos ir būsimos lėšos AB „Swedbankas“, bei 50 proc. AB „Kelmės pieninė“ akcijų. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža. Įmonė yra įsipareigojusi bankui išlaikyti skolos padengimo rodiklį, kuris metų pabaigoje būtų 1.2, nuosavo kapitalo rodiklį ne mažesnę kaip 0.2 ir grynųjų finansinių įsipareigojimų / EBITDA rodiklį ne daugiau kaip 6.

f) Kreditavimo sutartis buvo sudaryta 2006 m. vasario 11 d. Gautos lėšos yra naudojamos įsigyjant naujus įrengimus, skirtus išrūgų perdirbimui, sūrio gamybai, pieno priėmimo ir normalizavimo cecho pajėgumų išplėtimui. Planuojama gauti ES struktūrinių fondų subsidiją, sudaranti 2,189 tūkst. litų, bus panaudota daliniam paskolos grąžinimui. Paskolos grąžinimo užtikrinimui buvo įkeistas kilnojamas ir nekilnojamas turtas. Kreditas grąžinamas lygiomis dalimis, paskutinė kredito grąžinimo diena – 2012 m. gruodžio mėn. 20 d. Įmonė įsipareigojo bankui išlaikyti metinį EBITDA rodiklį ne mažesnę kaip 9 mln. litų. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

g) Pagal 2006 m. birželio mėn. 14 d. sutartį Įmonei buvo suteiktas 1,160 tūkst. EUR kredito limitas, skirtas apyvartinėms lėšoms. Limitas 2008 m. gegužės 21 d. padidintas iki 2,174 tūkst. EUR, galutinis dengimo terminas numatytas 2010 m. liepos mėn. Grąžinimui užtikrinti įkeistas nekilnojamas turtas ir įrengimai antriniu įkeitimu. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURIBOR + marža.

Finansinių ataskaitų pastabos

16 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai (tęsinys)

h) Įmonė 2008 m. sudarė ilgalaikę sutartį su AB „Kelmės pieninė“ dėl 2,600 tūkst. lt. paskolos. Paskolos dengimo terminas iki 2018 m. gegužės 28 d., taikoma fiksuota palūkanų norma.

j) Išperkamosios nuomos sutartys sudarytos su UAB „SEB banko“ lizingas. Galiojimo terminas – 2013 metų spalio mėn.

2009 metais nebuvo vykdomi kai kurie rodikliai numatyti kredito sutartyse.

Jeigu Įmonė laikytųsi TAS 1 numatytų paskolų klasifikavimo kriterijų, tai 16,983 tūkst. litų mokėtinų paskolų suma būtų priskirta trumpalaikiams įsipareigojimams.

Paskolų gražinimo grafikai, išskyrus finansinio lizingo įsipareigojimus:

Tūkst.litų	2009	2008
Per 1-ius metus	13,757	14,092
Nuo 1 iki 5 metų	18,196	29,396
Po 5 metų	7,146	4,486
	<u>39,099</u>	<u>47,974</u>

2009 m. taikyta metinė efektyvi palūkanų norma buvo 4,8% (2008 m.: 7,56%).

Finansinio lizingo įsipareigojimai

Finansinio lizingo įmokos yra mokamas taip:

Per laikotarpį iki vienerių metų	831	1,169
Per laikotarpį nuo 1 iki 5 metų	1,010	2,024
	<u>1,841</u>	<u>3,193</u>
Būsimos finansinio lizingo palūkanos	-54	-341
Finansinio lizingo įsipareigojimų dabartinė vertė	<u>1,787</u>	<u>2,852</u>

Finansinio lizingo sutarčių sąlygos nenumato neapibrėžtų nuomos mokėjimų.

17 Vyriausybės dotacijos

Tūkst.litų	2009	2008
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	3,339	3,608
Gautos dotacijos	-	-
Amortizacija apskaityta pelno (nuostolių) ataskaitoje	-268	-269
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	<u>3,071</u>	<u>3,339</u>

Įmonė yra gavusi ES fondų paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2004-2006 m. programą iš Nacionalinės Mokėjimo Agentūros. Parama buvo gauta ilgalaikio turto įsigijimui. Minėta parama yra amortizuojama proporcingai to turto nusidėvėjimui.

Finansinių ataskaitų pastabos

18 Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, 2009 m apskaičiuoti taikant 15% tarifą (2008 m.: 20%), yra priskiriami šiems straipsniams:

Tūkst. litų	Turtas		Įsipareigojimai		Grynoji vertė	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	-	-	3,027	3,868	3,027	3,868
Atostogų rezervas	-	-	-	-	-	-
Atsargos	-	-172	-	-	-	-172
Vyriausybės dotacijos	-193	-156	-	-	-193	-156
Kitos sukauptos sumos	-7	-194	-	-	-7	-194
Perkeltnas mokestinis nuostolis	-526	-1,755	-	-	-526	-1,755
Atidėtasis mokestis (turtas)/įsipareigojimai	-726	-2,277	3,027	3,868	2,301	1,591

Mokestiniai nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius laikotarpius neribotai, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyrus tuos nuostolius, kurie atsirado dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas yra nutraukiamas, jei įmonė keičia savo veiklą, dėl kurios minėti nuostoliai atsirado, išskyrus atvejus, kai veikla nėra tęsiama dėl priežasčių, nepriklausančių nuo įmonės. Dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo atsiradę mokestiniai nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius 5 metus ir tik apmokestinamosioms pajamoms, uždirbtoms iš panašaus pobūdžio sandorių, sumažinti.

Pagal Pelno mokesčio įstatymą mokestiniai nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius laikotarpius neribotai.

Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo sumažėjimas 539 tūkst. litų, susijęs su ilgalaikio turto perkainojimu, buvo apskaitytas didinant perkainojimo rezervą akcininkų nuosavybėje. Pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitytas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo padidėjimas sudarė 1,249 tūkst. litų.

19 Prekybos ir kitos mokėtinos sumos, įskaitant išvestines finansines priemones

Tūkst.litų	Pastaba	2009	2008
Mokėtinos prekybos sumos		10,887	15,777
Mokėtinos prekybos sumos susijusioms šalims	22	3,138	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		1,934	2,011
Kitos mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos		336	334
Gauti išankstiniai apmokėjimai		708	1,036
Palūkanų normos apsikeitimo sandorio tikroji vertė		104	95
		<u>17,107</u>	<u>19,253</u>

Įmonės valiutų ir likvidumo rizikos, susijusios su prekybos ir kitomis mokėtinomis sumomis, yra atskleistos 23 pastaboje.

Finansinių ataskaitų pastabos

20 Neapibrėžtumai

Finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą nebuvo jokių neišspręstų Įmonei iškeltų bylų.

Reikšmingi sutartiniai įsipareigojimai gruodžio 31 d. buvo tokie:

Tūkst. litų	2009	2008
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	2,376	-
Žaliavų pirkimas	7,600	8,200-
	<u>9,976</u>	<u>8,200</u>

2009 m. spalio 28 d. AB "Vilkyškių pieninė" ir Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪ ministerijos sudarė sutartį dėl tinkamų kompensuoti projekto "Pieno perdirbimo konkurencingumo didinimas" išlaidų 6,634 tūkst.Lt sumai. Viso projekto vertė 33,171 tūkst.Lt

2009 m. gruodžio 31 d. banko paskoloms apdrausti buvo įkeistas toks turtas (16 pastaba):

- Esamos ir būsimos įplaukos į atskirų bankų sąskaitas;
- Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, kurių balansinė vertė 33,001 tūkst.Lt
- Atsargos, kurių rinkos vertė 15 mln.Lt

21 Personalo sąnaudos

Personalo sąnaudos yra įtrauktos:

Atsargų savikaina	8,673	8,286
Administracinės sąnaudas	2,432	2,430
	<u>11,105</u>	<u>10,716</u>

Atsargų savikaina yra apskaitoma pardavimų savikainoje, kai atsargos yra parduotos.

Į personalo sąnaudas yra įtrauktos Įmonės mokamos socialinio draudimo įmokos, sudarančios 30.98% nuo apskaičiuoto nominalaus atlyginimo.

Personalo sąnaudas sudaro 594 tLTL išmokos Įmonės vadovybei (įskaitant socialinį draudimą (2008: 661 tLTL).

Finansinių ataskaitų pastabos

22 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Tūkst. litų	2009	2008
Mokėtinos sumos		
<i>Paskolos</i>		
Paskola mokėtina AB Kelmės Pieninė	2,600	2,600
	2,600	2,600
<i>Prekybos mokėtinos sumos</i>		
AB Kelmės pieninė	3,138	-
	3,138	-
	5,738	2,600
Gautinos sumos		
<i>Išankstiniai apmokėjimai</i>		
KŽŪB Šilgaliai	842	842
	842	842
<i>Prekybos gautinos sumos</i>		
AB Modest	3,953	4,653
KŽŪB Šilgaliai	137	66
UAB Kelmės Pieno Centras	1,596	2,044
Vertės sumažėjimas UAB Kelmės pieno centras	-1,596	-1,750
	4,090	5,013
<i>Suteiktos paskolos</i>		
KŽŪB Šilgaliai	351	351
AB Modest	-	489
	351	840
	5,283	6,695
Palūkanų sąnaudos		
AB Kelmės pieninė	156	107
	156	107
Žaliavų, produkcijos ir paslaugų pardavimai		
AB Kelmės pieninė	26,926	408
UAB Kelmės pieno centras	-	11,878
AB Modest	8,125	12,933
KŽŪB Šilgaliai	64	64
	35,115	25,283
Žaliavų, produkcijos ir paslaugų pirkimas		
AB Kelmės pieninė	12,799	5,116
UAB Kelmės pieno centras	2	4,145
AB Modest	12,098	14,622
KŽŪB Šilgaliai	503	972
	25,402	24,855

Finansinių ataskaitų pastabos

22 Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

KŽŪB Šilgaliai yra pieno tiekėjas. Pagrindinis Įmonės akcininkas ir su juo susiję asmenys turi nuosavybės teise įsigiję dalį pajų ŪKB Šilgaliai.

AB "Modest" ir AB „Kelmės pieninė“ yra dukterinės įmonės. UAB „Kelmės pieno centras“ yra AB „Kelmės pieninė“ dukterinė įmonė.

Su darbo santykiais susijusios vadovybei išmokėtos sumos 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 452 tūkst. litų (2008 m.: 493 tūkst. litų). Atlyginimai vadovybei yra įtraukti į administracinių sąnaudų straipsnį, "personalo išlaikymo sąnaudas" (žr. 21 pastabą):

Vadovybės avansai yra apskaityti gautinose sumose:

Tūkst. litų	2009	2008
Kitos iš vadovybės gautinos sumos	611	712

23 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas

Kredito rizika

Finansinio turto likutinė vertė parodo maksimalią kredito riziką. Maksimali kredito rizika atskaitomybės datą buvo tokia:

Tūkst. litų	Pastaba	Likutinė vertė	
		2009	2008
Gautinos prekybos sumos	11,13	11,532	12,272
Kitos gautinos sumos	11,13	1,698	3,538
Suteiktos paskolos	11,22	351	840
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	14	377	36
		13,958	16,686

Didžiausia kredito rizika atskaitomybės datą, susijusi su prekybos gautinomis sumomis, pagal geografines zonas buvo tokia:

Finansinės būklės ataskaitos datą didžiausia kredito rizika, susijusi su gautinomis prekybos sumomis, pagal geografines zonas buvo tokia:

	Likutinė vertė	
	2009	2008
Lietuva	7,419	5,792
Latvija	2,118	1,584
Estija	55	28
Rusija	1,247	1,533
Kita	693	3,335
	11,532	12,272

Finansinių ataskaitų pastabos

23 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Vertės sumažėjimo nuostoliai

Įmonė formuoja atidėjimą vertės sumažėjimo nuostoliams, kuris atspindi jos patirtų nuostolių, susijusių su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, įvertinimą. Minėtą atidėjimą sudaro specifiniai nuostoliai, susiję su atskiromis reikšmingomis prekybos ir kitomis gautinomis sumomis.

Prekybos ir kitų gautinų sumų bei ilgalaikių gautinų sumų, senėjimas ataskaitos datą gali būti detalizuojamas taip:

Tūkst. litų	Bendra suma 2009 m. gruodžio 31 d.	Vertės sumažėjimas 2009 m. gruodžio 31 d.	Bendra suma 2008 m. gruodžio 31 d.	Vertės sumažėjimas 2008 m. gruodžio 31 d.
Susijusios šalys:				
Neuždelstos	1,593	-	3,580	-
Uždelstos 0-30 dienų	770	-	192	-
Uždelstos 31-60 dienų	994	-	1,483	-
Daugiau nei 60 dienų	3,522	-1,596	3,190	-1,750
	6,879	-1,596	8,445	-1,750
Kitos šalys:				
Neuždelstos	8,149	-	5,297	-
Uždelstos 0-30 dienų	580	-	3,348	-
Uždelstos 31-60 dienų	125	-	1,894	-
Daugiau nei 60 dienų	627	-	435	-
	9,481	-	10,974	-
	16,360	-1,596	19,419	-1,750

Atidėjimo vertės sumažėjimo nuostoliams, susijusiems su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, įskaitant išvestines priemones, judėjimas per metus gali būti pateiktas taip:

Tūkst. litų	Likutinė vertė	
	2009	2008
Likutis sausio 1 d.	-1,750	-
Apskaitytas vertės sumažėjimo nuostolis	-	-1,750
Atstatytas vertės sumažėjimo nuostolis	154	-
Likutis gruodžio 31 d.	-1,596	-1,750

Vertės sumažėjimo nuostoliai, apskaityti 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. yra susiję su gautina iš UAB "Kelmės pieno centras" suma. Vertės sumažėjimo apskaitymas ir atstatymas yra įtrauktas į administracines sąnaudas (žr. 4 pastabą).

Įmonės nuomone, remiantis istorine mokėjimų statistika ir klientų mokumo išsamia analize, sumos, kurioms vertės sumažėjimas nėra nustatytas ir kurių apmokėjimas vėluoja daugiau nei 30 dienų, yra vis dar atgautinos.

Finansinių ataskaitų pastabos

23 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra tokia rizika, kai Įmonė nebegali laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Įmonės likvidumo valdymo politika yra išlaikyti, kiek įmanoma, pakankamą likvidumą, kad įvykdyti savo įsipareigojimus, esant tiek įprastinėms, tiek sudėtingoms sąlygoms, nepatiriant nepageidautinų nuostolių ar rizikuojant pakenkti Įmonės reputacijai.

Įmonės politika yra išlaikyti pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų srautą arba turėti finansavimą per atitinkamą kreditą tam, kad Įmonė galėtų laiku ir pagal savo strateginius planus vykdyti įsipareigojimus. Įmonės likvidumo ((trumpalaikis turtas iš viso/ trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso) ir mokumo rodikliai ((trumpalaikis turtas iš viso- atsargos)/ trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso) 2009 m. gruodžio 31 d. būtų atitinkamai 0.86 ir 0.43 (atitinkamai 0.93 ir 0.5 2008 m. gruodžio 31 d.).

Įmonės tikslas yra išlaikyti balansą tarp finansavimo nepertraukiamumo ir lankstumo. Įmonė iš savo veiklos uždirba pakankamą grynąjų pinigų kiekį, todėl vadovybės užduotis yra kontroliuoti, kad Įmonės likvidumo rodiklis būtų artimas ar viršytų 1.

Žemiau yra pateikti sutartinių finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, terminai:

2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	Iki 6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
AB SEB paskolos	20,841	(22,298)	(1,886)	(7,369)	(7,135)	(5,908)	-
AB Snoras paskolos	9,977	(10,447)	(2,246)	(1,988)	(6,213)	-	-
Swedbank AB paskolos	5,681	(6,274)	(529)	(522)	(1,917)	(2,933)	(373)
AB Kelmės pieninė	2,600	(3,770)	(78)	(78)	(156)	(468)	(2,990)
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	1,787	(1,841)	(452)	(368)	(905)	(116)	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	17,107	(17,107)	(17,107)	-	-	-	-
	<u>57, 993</u>	<u>(61,737)</u>	<u>(22,298)</u>	<u>(10,325)</u>	<u>(16,326)</u>	<u>(9,425)</u>	<u>(3,363)</u>

Nesitikima, kad terminų analizėje pateikti pinigų srautai galėtų atsirasti žymiai anksčiau arba kad jų sumos reikšmingai skirsis.

Finansinių ataskaitų pastabos

23 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

2008 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai pinigų srautai	Iki 6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
AB SEB paskolos	27,317	(29,483)	(4,853)	(2,176)	(14,144)	(4,913)	(3,397)
AB Snoras paskolos	10,772	(11,383)	(369)	(1,057)	(9,957)	-	-
Swedbank AB paskolos	6,290	(7,097)	(253)	(542)	(1,945)	(3,014)	(1,343)
AB Kelmės pieninė	2,600	(3,926)	(78)	(78)	(156)	(468)	(3,146)
AB SEB faktoringas	995	(995)	(995)	-	-	-	-
Finansinio lizingo įsipareigojimai	2,852	(3,193)	(648)	(536)	(1,402)	(607)	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	19,523	(19,523)	(19,523)	-	-	-	-
	<u>70,349</u>	<u>(75,600)</u>	<u>(26,719)</u>	<u>(4,389)</u>	<u>(27,604)</u>	<u>(9,002)</u>	<u>(7,886)</u>

Apskaičiuotų gryųjų pinigų srautų diskontui buvo taikytos tokios palūkanų normos:

	2009	2008
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	3%	5%

Valiutos rizika

Valiutos rizika (išreikšta tūkst.litų), taikant 2009 m. gruodžio 31 d. galiojusius valiutos keitimo kursus, buvo tokia:

	2009 m. gruodžio 31 d.			2008 m. gruodžio 31 d.		
	<u>LTL</u>	<u>EUR</u>	<u>LVL</u>	<u>LTL</u>	<u>EUR</u>	<u>LVL</u>
Ilgalaikės gautinos sumos	1,193	217	-	1,702	-	-
Prekybos ir kitos gautinos sumos	9,500	2,768	1,086	12,371	2,648	948
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	236	141	-	36	-	-
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	(2,950)	(37,936)	-	(3,595)	(47,231)	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	(16,385)	(722)	-	(17,686)	(1,837)	-
Rizika grynąja verte	<u>(8,406)</u>	<u>(35,532)</u>	<u>1,086</u>	<u>(7,172)</u>	<u>(46,420)</u>	<u>948</u>

Finansinių ataskaitų pastabos

23 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Metų eigoje buvo tokie valiutos keitimo kursai lito atžvilgiu:

	Vidurkis	
	2009	2008
EUR	3.4528	3.4528
LVL	4.8191	4.9153

Valiutos keitimo kursai lito atžvilgiu, taikyti gruodžio 31 d.:

	2009	2008
EUR	3.4528	3.4528
LVL	4.8679	4.8872

Jautrumo valiutų kursų pokyčiams analizė

Lito pozicijos sustiprėjimas 10% žemiau pateiktų valiutų atžvilgiu gruodžio 31 d. padidintų (sumažintų) nuosavą kapitalą ir pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Ši analizė pagrįsta užsienio valiutų kursų svyravimais, kurie, Įmonės nuomone, yra pagrįstai galimi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač palūkanų norma, lieka pastovūs. Minėta analizė tokiu pat pagrindu atlikta už 2008 metus.

2009 m. gruodžio 31 d. Įtaka išreikšta tūkst. litų	Nuosavas kapitalas	Pelnas (nuostoliai)
EUR	3,553	3,553
LVL	(109)	(109)

2008 m. gruodžio 31 d. Įtaka išreikšta tūkst. litų	Nuosavas kapitalas	Pelnas (nuostoliai)
EUR	4,642	4,642
LVL	(95)	(95)

Lito pozicijos susilpnėjimas 10% žemiau pateiktų valiutų atžvilgiu gruodžio 31 d. turėtų panašų tik priešingą poveikį aukščiau pateiktomis valiutomis nurodytoms sumoms tuo pagrindu, kad visi kiti kintamieji lieka pastovūs.

Įmonės funkcinė valiuta yra Litas (LTL). Kadangi LTL ir EUR santykis yra fiksuotas 3.4528 LTL / EUR, valiutos kursų rizika, su kuria susiduria Įmonė, yra susijusi su pirkimais ir pardavimais, išreikštais kitomis valiutomis nei EUR. 2009 metais didžiąją dalį sandorių Įmonė vykdė LTL ir EUR, todėl nesusidūrė su reikšminga valiutų kursų rizika.

Finansinių ataskaitų pastabos

23 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

Įmonės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR ir svyruojančios nuo EURIBOR+1.2 % iki EURIBOR+3.25%. Vidutinė efektyvi 2009 metų palūkanų norma buvo artima faktiškai sumokėtai per 2009 m.

Jei Įmonės skoloms su kintama palūkanų norma taikoma vidutinė metinė palūkanų norma padidėtų (arba sumažėtų) 1 procentu, 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį finansinių metų palūkanų sąnaudos ir metų pelnas būtų sumažėję (arba padidėję) apytikriai 408 tūkst. Litų (2008 m. – 508 tūkst. litų).

Įmonė yra sudariusi palūkanų normos apsisikeitimo sandorį su banku, kuriuo iš dalies apsidraudžia nuo žymių palūkanų normų svyravimų. Apsikeitimo sandorio tikroji vertė, kuri sudaro 104 tūkst. litų, yra apskaityta prie finansinių įsipareigojimų.

Iš esmės Įmonės pajamos ir grynujų pinigų srautai iš veiklos nepriklauso nuo rinkos palūkanų normų pokyčių. Įmonė neturi reikšmingo turto už kurį yra mokamos palūkanos.

Ataskaitų datą Įmonės turimoms finansinėms priemonėms buvo taikomos tokios palūkanų normos:

Litas'000

	Likutinė vertė	
	2009	2008
Finansinės priemonės su fiksuota palūkanų norma		
AB „Kelmės pieninė“ paskola	2,600	2,600
AB bankas „Snoras“ paskola	350	-
	2,950	2,600

Pagal sutartis paskolai iš Kelmės pieninės ir AB banko Snoras yra nustatytos fiksuotos palūkanų normos. Tokiu būdu, palūkanų normos pokyčiai ataskaitų datą neturėtų įtakos pelnui ar nuostoliui.

Finansinės priemonės su kintama palūkanų norma

SEB paskolos	20,841	27,317
Swedbank paskolos	5,681	6,290
AB bankas Snoras paskolos	9,627	10,772
SEB faktoringas	-	995
Finansinio lizingo įsipareigojimai	1,787	2,852
	37,936	48,226
	40,886	50,826

Pagal sutartis, paskoloms yra taikoma kintama palūkanų norma, kuri lygi 6 mėn. EURIBOR+marža.

Finansinių ataskaitų pastabos

23 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti norma, analizė

Palūkanų normų pokytis 100 bazinių punktų atskaitomybės datą padidintų (sumažintų) nuosavą kapitalą ir pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač valiutų keitimo kursai, lieka pastovūs. Tokiu pat pagrindu padaryta analizė už 2008 metus.

Įtaka tūkst. litų	Pelnas (nuostoliai)		Nuosavas kapitalas	
	100 bp padidėjimas	100 bp sumažėjimas	100 bp padidėjimas	100 bp sumažėjimas
2009 m. gruodžio 31 d.				
Priemonės, kurioms taikoma kintanti norma	(409)	409	(409)	409
2008 m. gruodžio 31 d.				
Priemonės, kurioms taikoma kintanti norma	(508)	508	(508)	508

Finansinių priemonių tikroji vertė

Pagrindinės finansinės priemonės, nepateiktos tikrąja verte, yra ilgalaikės gautinos sumos, prekybos ir kitos gautinos ir mokėtinos sumos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos.

Tikroji vertė yra suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar kuria gali būti užskaitytas nesusijusių šalių, ketinančių pirkti ar parduoti turtą, tarpusavio įsipareigojimai. Tikrosios vertės nustatomos pagal kotiruojamas kainas, remiantis diskontuotų pinigų srautų modeliu ir kitais atitinkamais modeliais.

Finansines priemones, apskaitytas tikrąja verte 2009 m. gruodžio 31 d., sudaro išvestinės priemonės. Įmonė neturi kitų finansinių priemonių, apskaitytų tikrąja verte 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d.

Įmonės vadovybės nuomone, prekybos ir kitų gautinų ir mokėtinų sumų, o taip pat skolinimosi lėšų likutinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms.

Finansinės būklės ataskaitoje pateiktų finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrųjų verčių bei likutinių verčių santrauka gali būti tokia:

Tūkst. litų	2009 m.		2008 m.	
	Likutinė vertė	Tikroji vertė	Likutinė vertė	Tikroji vertė
Ilgalaikės gautinos sumos	1,410	1,410	1,702	1,702
Prekybos ir kitos gautinos sumos	13,354	13,354	15,967	15,967
Pinigai ir pinigai ekvivalentai	377	377	36	36
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	(40,886)	(40,886)	(50,826)	(50,826)
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	(17,107)	(17,107)	(19,523)	(19,523)
	<u>(42,852)</u>	<u>(42,852)</u>	<u>(52,644)</u>	<u>(52,644)</u>

Finansinių ataskaitų pastabos

23 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti norma, analizė

Finansiniai įsipareigojimai bankams ir lizingo įmonėms yra susiję su kintama palūkanų norma, todėl apskaitinė vertė yra apytiksliai lygi tikrajai vertei. Vadovybės nuomone, 2009 m. gruodžio 31 d. finansinio turto ir įsipareigojimų palūkanų tikrosios vertės rizika buvo minimali, kadangi didžioji dalis finansinių įsipareigojimų yra susiję su kintama palūkanų norma.

Kainos rizika

Pieno ir pieno produktų kainos svyruoja priklausomai nuo situacijos rinkoje. Įmonė stengiasi sumažinti tokių svyravimų neigiamą įtaką diversifikuodama gamybą bei siekdama masto ekonomijos.

Kapitalo valdymas

Valdybos politika numato palaikyti reikšmingą nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis, tam, kad būtų išlaikytas investuotojų, kreditorių ir rinkos pasitikėjimas, palaikoma veiklos plėtojimas ateityje taip pat kad atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus. Kapitalą sudaro nuosavas kapitalas, priklausantis jo savininkams.

Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniam skolintų lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Įmonė valdo kapitalo struktūrą bei ją koreguoja, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius bei veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Įmonė gali koreguoti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams ar išleisti naujas akcijas. Nebuvo pokyčių, susijusių su tikslais, principais ar procesais finansiniais metais, pasibaigusiais 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d.

Įmonė yra įsipareigojusi išlaikyti nuosavą kapitalą iki 50% nuo akcinio kapitalo, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymas.

Įmonė turi vykdyti kapitalo reikalavimus, kurios išoriškai nustatė bankai. Jie reikalauja, kad (nuosavas kapitalas – perkainojimo rezervas) / (turtas iš viso) rodiklis neturi būti mažesnis nei 0.2. Vadovybė kontroliuoja, kad Įmonei nustatyti reikalavimai būtų vykdomi. Kitų kapitalo valdymo priemonių nėra.

24 Įvykiai po finansinių ataskaitų sudarymo datos

AB bankas Snoras suteikė 1,448 tūkst. EUR paskolą investiciniam projektui pagal priemonę „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas – parama paskolomis“, kuri užtikrinama UAB „Žemės ūkio paskolų garantijų fondas“ garantija septyneriems metams.

Kitų reikšmingų įvykių po ataskaitų sudarymo datos, kurie galėtų reikšmingai įtakoti finansines ataskaitas už metus pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d. nebuvo.

AB „Vilkyškių pieninė“ metinis pranešimas už 2009 metus

I. AB Vilkyškių pieninė generalinio direktoriaus G. Bertašiaus žodis investuotojams

Po nuostolingų 2008 metų, nukritus žaliavos kainoms ir ženkliai sumažinus gamybos, valdymo ir administravimo sąnaudas, pakeitus dalį rinkų AB Vilkyškių pieninės įmonių grupė 2009 metais uždirbo 6,7 mln lt. konsoliduoto pelno, palyginti su 12 mln. Lt nuostoliu 2008 metais.

Bendrovės darbuotojų skaičius didėjo ir 2009 metų pabaigoje siekė 735 darbuotojų:

- ✓ AB Vilkyškių pieninė – 430 darbuotojai;
- ✓ AB „Modest“ – 141 darbuotojai;
- ✓ AB Kelmės pieninė – 164 darbuotojai.

Lėtėjant ekonomikai, Bendrovė ieško naujų rinkų ir toliau orientuojasi į produktų, turinčių didesnę pridėtinę vertę, gamybą. 2009 metais pradėjome dirbti naujųjų ES narių, Izraelio šalių rinkose. Artimiausiuose Bendrovės planuose – naujų sūrio sandėliavimo-nokinimo patalpų įrengimas, patogesnės produktų pakuotės skirtos galutiniam vartotojui kūrimas, darbo nepriklausomoje rinkoje aktyvinimas, pardavimų padalinio stiprinimas, marketingo skyriaus formavimas, tolesnis šviežių pieno produktų vystymas. Be to, planuojamas tolesnis kryptingas Bendrovės ir atskirų produktų prekės ženklų kūrimas ir stiprinimas tiek Lietuvos, tiek užsienio rinkose, asortimento plėtra siūlant rinkai naujas išskirtinių sūrių rūšis bei desertinius pieno produktus.

Dėl 2008 metų ekonominės situacijos pieno produktų kainos buvo pasiekusios istorines žemumas. Siekiant sušvelninti susiklosčiusią padėtį Europos komisija gražino eksporto subsidijas kai kuriems pieno produktams. Subsidijų dydis sūrio eksportui buvo nustatytas ties 200 EUR/t riba. Taip pat pradėta pirkti į intervencinius sandėlius, kuriuose Europoje buvo sukaupta 257 tūkst. tonų lieso pieno miltų, 76 tūkst. tonų sviesto.

Pieno gamybos sumažėjimas, ES institucijų veiksmai ir intervencinių pirkimų skatinimas subalansavo produkcijos pasiūlą ir paklausą, o pastaruoju metu nekrintančios produkcijos kainos, kylanti produktų paklausa demonstruoja stabilumo periodą ir pirmuosius atsigavimo požymius. Galima teigti kad, pieno perdirbimas yra viena iš maisto pramonės šakų, kuri atsigauna pirmoji, pasirodžius pirmiesiems pasaulio ekonomikos atsitiesimo ženklams.

2010 metais Bendrovė tikisi uždirbti pelno panašiai, kaip ir 2009 metais, greitai reaguojant į besikeičiančią rinką, plečiant siūlomų produktų įvairovę bei toliau optimizuojant gamybą bei administracinius kaštus.

Gintaras Bertašius

II. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas

2009 metai.

2. Pagrindiniai duomenys apie emitentą

Emitento pavadinimas	Akcinė bendrovė Vilkyškių pieninė (toliau – Bendrovė arba Emitentas)
Įstatinis kapitalas	11,943,000 litų
Būstinės adresas	Vilkyškiai, Pagėgių savivaldybė
Telefonas	8-441 55330
Faksas	8-441 55242
Elektroninis paštas	centras@cheese.lt
Teisinė-organizacinė forma	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1993 m. gegužės 10 d.
Perregistravimo data ir vieta	2005 m. gruodžio 30 d., VĮ Registrų centro Tauragės skyrius
Registracijos Nr.	060018
Įmonių rejestro kodas	277160980
Interneto adresas	http://www.cheese.lt ; http://www.suris.lt

3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Pagrindinė AB Vilkyškių pieninės veikla – fermentinių sūrių gamyba.

Įmonėje taip pat gaminama pasterizuota grietinėlė bei perdirbamos išrūgos.

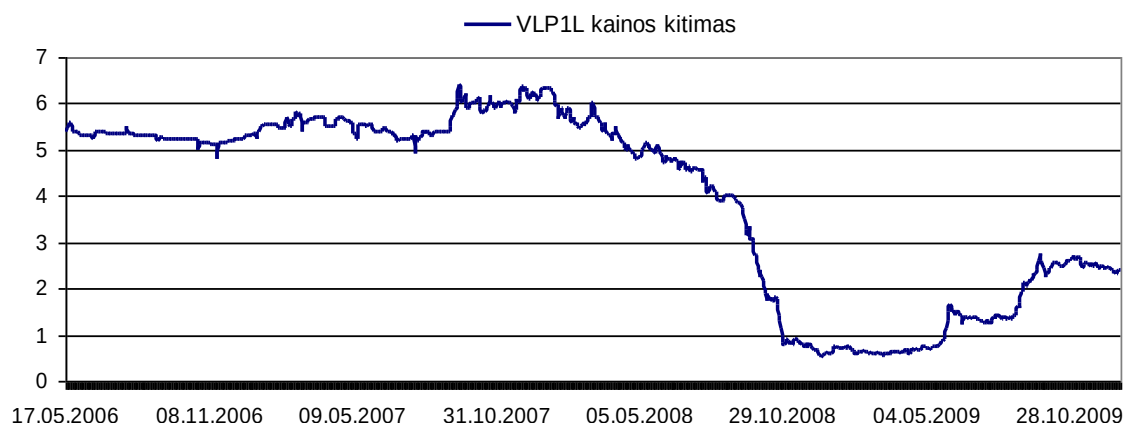
4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB Vilkyškių pieninė yra sudariusi aptarnavimo sutartį su UAB FMĮ “Orion Securities” (A. Tumėno g. 4, B korp., LT-01109, Vilnius) dėl AB Vilkyškių pieninės akcininkų apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų tvarkymo.

5. Prekyba emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Prekyba AB Vilkyškių pieninės paprastosiomis vardinėmis akcijomis Vilniaus vertybinių popierių biržoje:

Laikotarpis	Kaina (Lt)		Apyvarta (Lt)	
	didžiausia	mažiausia	didžiausia	mažiausia
2006.05.17 - 2006.09.31	5,60	4,60	647.808	0,00
2006.10.01 - 2006.12.31	5,30	4,76	360.722	0,00
2007.01.01 - 2007.03.31	5,82	5,20	126.233	0,00
2007.04.01 - 2007.06.30	5,70	5,01	380.555	0,00
2007.07.01 - 2007.09.30	6,50	4,80	3.621.100	0,00
2007.10.01 - 2007.12.31	6,70	5,75	637.638	0,00
2008.01.01 - 2008.03.31	6,40	5,00	1.507.303	0,00
2008.04.01 - 2008.06.30	5,52	4,51	237.964	0,00
2008.07.01 - 2008.09.30	4,75	2,05	324.605	0,00
2008.10.01 - 2008.12.31	2,50	0,52	69.650	0,00
2009.01.01 - 2009.03.31	0,79	0,52	241.806	0,00
2009.04.01 - 2009.06.30	1,69	0,60	83.134	0,00
2009.07.01 - 2009.09.30	2,86	1,25	557.512	0,00
2009.10.01 - 2009.12.31	2,75	2,27	66.144	0,00



III DUOMENYS APIE EMITENTO VEIKLĄ

6. Emitento veiklos teisiniai pagrindai

AB Vilkyškių pieninė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių veiklą, Vertybinių popierių rinkos įstatymu, Bendrovės įstatais.

7. Trumpa emitento istorija

Vilkyškių pieninės istorija iš naujo prasidėjo 1993 m. gegužės 10 d., kuomet 1934 metais statytos pieninės patalpose buvo įsteigta uždaroji akcinė bendrovė Vilkyškių pieninė. Senojoje pieninėje gamyba vyko iki 1985 m. Pieninės uždarymo laikotarpiu visi įrengimai buvo iškomplektuoti. Pastatai

buvo privatizuoti, o pieninės savininkai pirmuosius įrengimus atgabeno iš Rytų Vokietijos, kur tuo metu vyko pieno pramonės restruktūrizacija.

Pradinio kapitalo sukaupta nebuvo, įmonė startavo savininkams įsigijus pastatus. Reikalingos apyvartinės lėšos buvo skolinamos iš bankų.

Svarbiausi įvykiai Emitento istorijoje

1993 – 1995 metais buvo atstatytas vandens bokštas, katilinė bei separavimo cechas, pradėta separuoti pieną. Pradėjo veikti sūrių cechas. Jame buvo pradėtas gaminti liesas fermentinis sūris „Peptatas“, atidarytas sviesto cechas

Vėliau įmonės vystymasis ėgijo pagreitį. 1997 m. pradžios sūrių ceche buvo pradėta fermentinio „Tilžės“ tipo sūrio gamyba, 1998 m. vasarį jau buvo gaminamas „Gouda“ tipo fermentinis sūris.

1997 m. į įmonę investuota 2,78 mln. Lt., apie 0,5 mln. Lt. skirta remontui: pastatyta moderni danų BWE firmos katilinė, moderni olandų gamybos šaldymo kamera, kurioje galima laikyti bei sandėliuoti 400 tonų produkcijos, elektros pastotė, sukurtas kompiuterinis tinklas;

1998 m. beveik 1,5 mln. Lt investuota į autotransportą, pastatus, pieno šaldytuvus, gamybos įrengimus, naują sūrių cechą, kitas pagrindines priemones;

1999 m. investuota 8,5 mln. Lt. Beveik visa investicija buvo skirta naujo sūrių gamybos cecho („Tetra Pak Tebel“) projekto įgyvendinimui.

Tais pačiais metais buvo pradėti gaminti fermentinis sūris „Žemaičių“, sviesto mišinys „Saulės vaisės“ ir fermentinis sūris „Tilžiukas“ su priedais, kuris tais pačiais metais parodoje „AgroBalt'1999“ laimėjo aukso medalį, tapdamas Lietuvos metų gaminiu.

2000 metais pradėta „Maasdam“ tipo fermentinio sūrio gamyba. 2001 m. sūris „Maasdam“ „AgroBalt“ parodoje laimėjo aukso medalį. Be to, 2000-2001 metais Lietuvos vartotojams buvo pasiūlyti trys patrauklūs, nebrangūs fermentiniai sūriai „Kuršiukas“, „Taupa“ ir „Sumuštinis“. Per keturiolika įmonės darbo metų sukurta visa reikalinga aptarnavimo infrastruktūra (mechaninis cechas, autoūkis (50 automobilių), pieno šaldymo įrenginiai, žaliavos supirkimo zona), pakeista arba papildomai nupirktą visa pieninės įranga, pastatyti nauji cechai

2000 metais investuota 3,84 mln. Lt. į naujų cechų statybą, transportą ir kapitalinių remontą. Baigta sumontuoti nauja pilnai kompiuterizuota ir automatizuota sūrių gamybos technologinė linija, kurios įdiegimas įmonei suteikė galimybę gaminti vakarietiškus standartus atitinkančią produkciją ir eksportuoti ją į Europos Sąjungą;

Tų pačių metų gegužės mėnesį įmonė gavo Eksporto į Europos Sąjungą licenciją;

2001 m. birželio mėn. įmonė įsigijo Tauragės cechą iš AB „Pieno žvaigždės“ Mažeikių filialo. Tauragės cechas yra apie 20 km nuo Vilkyškių miestelio, jis buvo statytas 1965 m. kaip sūrinė ir atitinka visus jai

keliamus reikalavimus. Cechė yra pieno priėmimo skyrius, pieno separavimo skyrius, du sūrių cechai, nokinimo, fasavimo cechai, mechaninis cechas, autoūkis pieno pervežimui, pieno žaliavos zona, taip pat visa reikalinga aptarnavimo infrastruktūra - šaldymo, garo, oro.

Pradėtas statyti nokinimo cechas, valymo įrengimai.

Tauragės ceche 2001 m. pabaigoje pradėtas gaminti sūris su pelėsiu.

2003 metais Tauragės ceche rekonstruota šaldymo kamera.

2004 metais atlikta stogo rekonstrukcija, pastatų remontas.

2003 – 2004 m. papildomai buvo investuota į pieno gamybos infrastruktūrą – pastatyti nauji pieno supirkimo punktai ir nupirkta modernus transportas pienui suvežti.

2004 m. pastatyti modernūs Olandų firmos „New Water Technology“ kompanijos nuotekų valymo įrengimai, atitinkantys ES reikalavimus. Tais pačiais metais investuota į sūrių pakavimo ir fasavimo įrenginius.

Rekonstruota amoniakinė šaldymo kompresorinė.

2005 m. rekonstruota Tauragės cecho katilinė, pakeičiant kuro rūšį.

2006 m. vasario 22 d. LR Žemės ūkio ministerijos valstybės sekretorius pasirašė potvarkį, kuriuo AB Vilkyškių pieninei yra skiriama iki 3,45 mln. Lt Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama, kuri bus panaudota projektui „ES reikalavimų įgyvendinimas bei gamybos bazės modernizavimas“.

Pirmasis bendrovės įgyvendinamo projekto etapas – sūrio gamybos technologijų modernizacija – baigtas 2006 metais. Daugiau nei pusmetį vykusios modernizacijos metu buvo ženkliai išplėstas „Vilkyškių pieninės“ cechas: įrengti du nauji sūrių gamintuvai, trys naujos presavimo eilės ir buferinė talpa, nauja sūrio technologinių linijų plovimo stotelė. Taip pat automatizuotas sūrių sūdymo cechas, jų pakrovimo ir iškrovimo iš konteinerių procesas. Užbaigus sūrinės modernizaciją, išaugo ir maksimalūs įmonės gamybos pajėgumai – nuo 10 iki 14 tūkst. tonų sūrio per metus.

2006 m. sausio mėnesį Emitentas įsigijo iš viso 80,25 procentų AB „Modest“ akcijų. Pagal 2006-01-12 Konkurencijos tarybos sprendimą Nr. 1S-3 Emitentas turi teisę įsigyti iki 100 procentų AB „Modest“ akcijų.

Nuo 2006 m. gegužės 17 d. 9,353.000 paprastosios vardinės AB Vilkyškių pieninės akcijos kotiruojamos Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamajame prekybos sąraše. Nuo 2008 01 01 kotiruojamos VVPB Oficialiajame sąraše.

2007 m. birželį pradėjo veikti modernus Vilkyškių pieninės išrūgų perdirbimo cechas. Bendra Vilkyškių pieninės išrūgų perdirbimo cecho vertė – per 8 milijonus litų. Vilkyškių pieninės sūrių gamybos cecho modernizacijai ir išrūgų perdirbimo projektui buvo skirta 3,45 mln. litų ES

struktūrinių fondų parama. Pirma paramos dalis 1,2 mln. litų gauta 2007 metais, iki 2009 metų vidurio bus gauta likusi paramos lėšų dalis. Investicijos leido dar labiau padidinti gamybos efektyvumą, produkcijos kokybės kontrolę ir veiksmingai sumažinti atliekas. Iki šiol įmonė pati išrūgų neperdirbdavo. Naujasis išrūgų perdirbimo cechas beveik visiškai automatizuotas, jame dirba tik du žmonės.

2008 metais rekonstruota katilinė Vilkyškiuose, pradėtas statyti sūrių nokinimo cechas.

2008 m. balandžio mėn. AB Vilkyškių pieninė galutinai užbaigė AB Kelmės pieninė įsigijimo sandorį ir perėmė nuosavybės teisę į 99,09 proc. įmonės akcijų. Vilkyškių grupę dabar sudaro keturios įmonės: AB Vilkyškių pieninė, AB „Modest“, AB Kelmės pieninė ir UAB Kelmės pieno centras.

2009 m. liepos 7 d. AB „Modest“ vykusiame visuotiniame neeiliniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas padidinti bendrovės įstatinį kapitalą nuo 128,408 Lt iki 692,710 Lt, išleidžiant 564,302 vnt. paprastųjų vardinių akcijų. Terminas akcininkams pasirašyti akcijų pasirašymo sutartį baigėsi 2009 m. liepos 25 d. Viso pasirašyta 488,710 akcijų, sutinkamai su akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, tuo atveju, jeigu per akcijoms pasirašyti skirtą laiką pasirašytos ne visos akcijos, įstatinis kapitalas didinamas pasirašytų akcijų nominalių verčių suma. Bendrovės įstatinis kapitalas padidintas iki 617,118 Lt.

8. Emitento veikla

Pagrindinė Emitento veikla – fermentinio sūrio gamyba, išrūgų perdirbimas

Visas AB Vilkyškių pieninės asortimentas – net 11 tipų 56 skirtingų pavadinimų sūrių.

Sūriai gaminami pagal senąją lietuvišką („Tilžė“ – *Tilsit* tipo sūris), pasaulinę („Maasdam“, „Gouda“, „Edam“) ir originalią („Prūsija“, „Žalgris“) receptūrą. „Tilžiukas“ su priedais (1999 m.) bei sūris „Maasdam“ (2001 m.) yra laimėję parodos „AgroBalt“ geriausio metų gaminio aukso medalius.

2006 m., investavus į gamybos automatizavimą, Emitento turimi gamybiniai pajėgumai Vilkyškių ceche padidėjo iki 31 tonos sūrio per parą. Tauragės ceche per parą galima pagaminti 10 tonų sūrio. Maksimalų gamybinių pajėgumų panaudojimą šiek tiek riboja pieno žaliavos stygius žiemos sezono metu (žiemą pieno superkama mažiau negu vasarą).

Žemiau pateikiamose lentelėse apžvelgiami pagrindiniai Emitento gamybos ir prekybos apimčių rodikliai.

Žaliavinio pieno supirkimas (perskaičiuota į bazinį riebumą)	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Supirkto pieno kiekis, tonomis	94,852	122,016	101,589	123,016	144,941
Suma, už kurią buvo supirkta pieno, tūkst. Lt	56,180	73,134	73,153	84,276	74,062
Supirkto pieno kaina, Lt/t	592.3	599.4	720.1	685.1	511.0

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyškių pieninės pagamintos produkcijos pasiskirstymas pagal gaminių rūšį buvo toks:

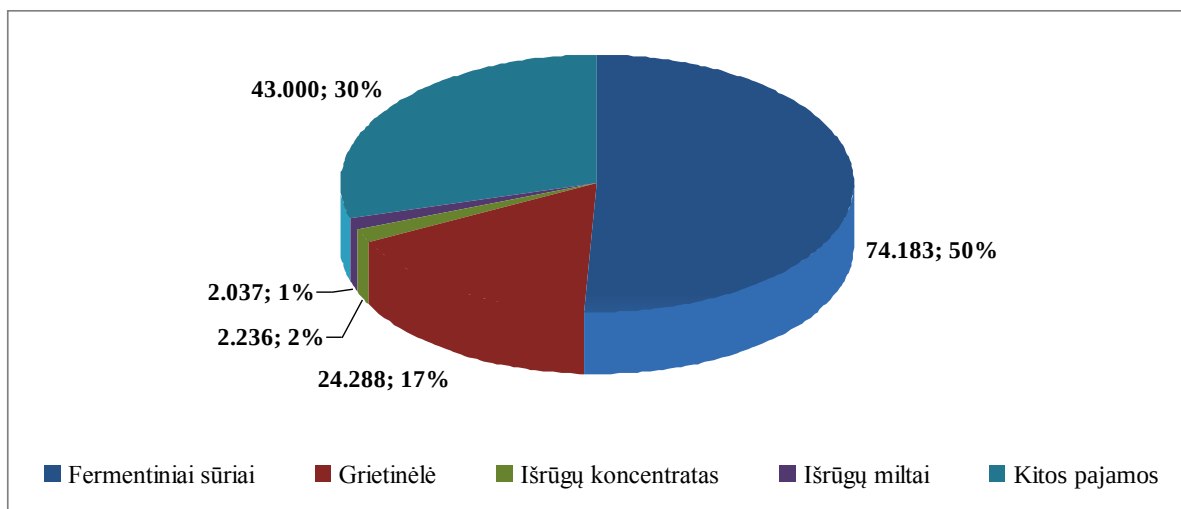
Pagamintų pagrindinių produktų kiekis, tonomis	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Fermentiniai sūriai	8,293	10,204	8,120	8,473	7,811
Grietinėle	2,090	4,831	5,499	5,027	5,637
Išrūgų koncentratas			4,436	17,719	27,163
Išrūgų miltai			2,817	1,586	611

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyškių pieninės parduotos produkcijos pasiskirstymas pagal gaminių rūšį buvo toks:

Parduotų pagrindinių produktų kiekis, tonomis	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Fermentiniai sūriai	7,968	9,471	8,443	9,032	8,827
Grietinėle	2,090	4,831	5,564	5,060	5,912
Išrūgų koncentratas			4,436	17,719	23,874
Išrūgų miltai			1,419	2,510	1,337

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyškių pieninės pajamos iš parduotos produkcijos pagal gaminių rūšį pasiskirstė taip:

Pajamos iš pagrindinių produktų pardavimo, tūkst. Lt	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Fermentiniai sūriai	71,391	86,491	84,061	93,425	74,183
Grietinėle	8,893	19,454	32,436	20,288	24,288
Išrūgų koncentratas			1,499	936	2,236
Išrūgų miltai			4,776	3,617	2,037
Kitos pajamos	3,138	2,105	9,258	27,139	43,000
Iš viso pajamų	91,709	111,552	132,030	145,405	145,744



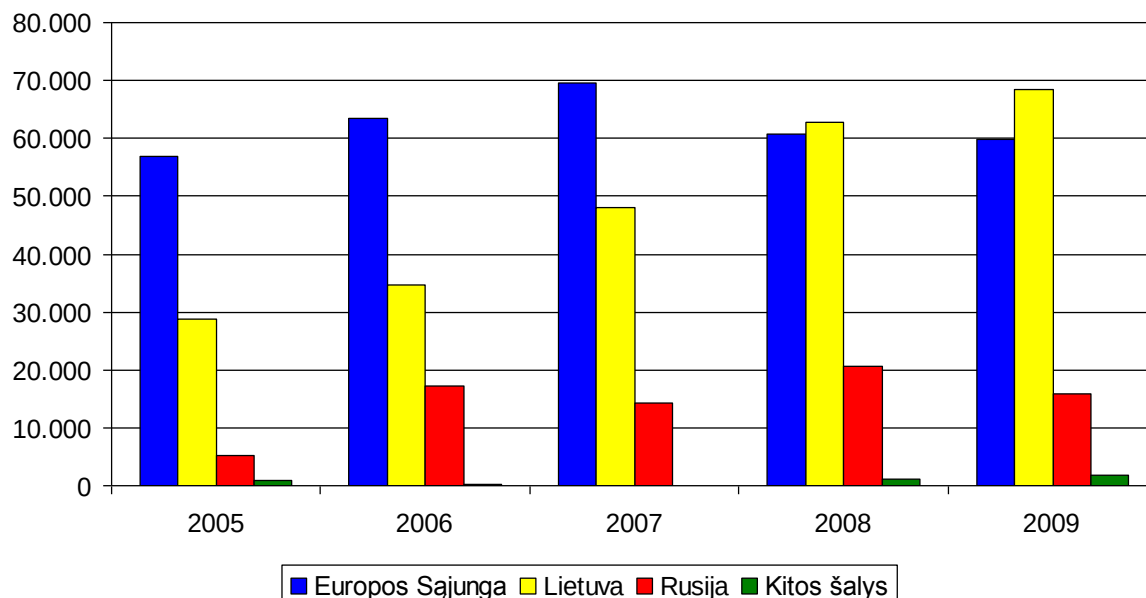
9. Realizavimo rinkos

AB Vilkyškių pieninės pastarųjų 5 metų pajamos regionais:

2005 – 2009 m. pardavimų rezultatai pagal geografinius segmentus, tūkst. Lt

Rinka	2005	2006	2007	2008	2009
Europos Sąjunga	56,863	63,559	69,594	60,746	59,780
Lietuva	28,718	34,713	48,123	62,854	68,476
Rusija	5,148	17,310	14,279	20,630	15,775
Kitos šalys	980	137	34	1,175	1,713
Iš viso	91,709	115,719	132,030	145,405	145,744

Pardavimų pajamos pagal geografinius segmentus, tūkst. Lt



AB Vilkyškių pieninė savo produkciją Rusijos rinkoje realizuoja, sudarydama ilgalaikes prekybos sutartis. ES šalyse daugiausiai produkcijos parduodama pagal trumpalaikes prekybos sutartis, o Lietuvos rinkoje sudarytų sutarčių trukmė svyruoja nuo 1 metų.

10. Tiekimas

Pagrindinė žaliava, naudojama AB Vilkyškių pieninės produkcijos gamybai, yra neapdirbtas karvių pienas. Didžiausi pieno tiekėjai yra smulkūs ir stambūs ūkininkai, žemės ūkio bendrovės, kitos pieno supirkimo įmonės. Pieną AB Vilkyškių pieninė dažnai superka pagal jos pačios paruoštas tipines pieno pirkimo sutartis. Sutartys su pieno tiekėjais yra sudaromos metams arba ilgesniam laikotarpiui.

Kitos medžiagos daugiausiai perkamos Lietuvoje, iš užsienio perkama nedaug, dažniausiai – įrengimai. Sutartys paprastai sudaromos metams, pasitaiko ir atsitiktinių sandorių.

AB Vilkyškių pieninė kartais įsigyja pieno žaliavos ir iš savo tiesioginių konkurentų Lietuvoje, įskaitant AB „Rokiškio sūris“ bei AB „Pieno žvaigždės“, „Žemaitijos pienas“.

11. Nekilnojamas turtas ir kitos pagrindinės priemonės

AB Vilkyškių pieninės turimo ilgalaikio turto pokyčių ataskaita yra pateikta metinėje atskaitomybėje.

AB Vilkyškių pieninės turimas nekilnojamas turtas:

Pastatų rūšis	Plotas, kv. m.
Pagrindiniai pastatai:	
1. Gamybinis administracinis pastatas	1884,72 kv. m
2. Sūrių gamybos cechas	373,1 kv.m
3. Sūrių nokinimo cechas	1855,72 kv.m.
4. Sūrių sūdymo cechas	492,57 kv.m.

5. Katilinės pastatas	48,4 kv.m
6. Pastatas-pastotė	57,2 kv.m
7. Mechaninio valdymo pastatas (valymo įrengimai)	121,75 kv.m
8. Šaldymo kamera	406,15 kv.m.
9. Išrūgų cechas	169 kv.m
Pagrindiniai pastatai Tauragėje:	
1. Administracinis pastatas	779,02 kv.m
2. Gamybinis pastatas	2665,81 kv.m
3. Betoninis sandėlis	500,35 kv.m
4. Mechaninės dirbtuvės	721,49 kv.m
5. Transformatorinė	83 kv.m
6. Šaldymo stotis	861,54 kv.m
Eržvilko pieninės pastatas	154,80 kv.m

12. Rizikos veiksniai, susiję su Emitento veikla

Pagrindiniai rizikos veiksniai, susiję su AB Vilkyškių pieninės veikla:

Rizikos veiksniai, susiję su įmonės verslu

- Įmonė užsiima pieno perdirbimu (fermentinio sūrio gamyba). Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys įmonės verslo riziką, yra galimi pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, konkurencija, taip pat galimi teisiniai, politiniai, technologiniai ir socialiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB Vilkyškių pieninės verslu, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.
- Įmonė specializuojasi sūrinių gamyboje, didžiąją dalį jos pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus sūrį ir sūrio produktus. Dėl šios priežasties Bendrovės pajamoms, pelnui ir bendrai finansinei būklei įtakos gali padaryti neigiami sūrio paklausos ir (arba) kainos pokyčiai sūrinių rinkoje (rinkos rizika). Neigiamai sūrio produktų kainą gali veikti ir konkurencija tarptautinėje bei vietinėje sūrio rinkoje.
- Įmonės pagrindinė žaliava yra karvių pienas. Perdirbimui parduodamo pieno kiekis Europos Sąjungos pieno gamintojams yra apribotas nacionalinėmis pieno kvotomis. Žaliavos tiekimo apribojimas gali turėti įtakos žaliavos trūkumui bei žaliavos kainų kilimui. Šie pokyčiai gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.
- Brandinto sūrio gamyba yra ilgas procesas, kuris gali užtrukti nuo vieno iki trijų mėnesių. Ši gamybos specifiška neleidžia greitai sureaguoti į staigius pokyčius sūrinių rinkoje, o tai gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.
- Bendrovės kredito rizika yra susijusi su gautinomis prekybos sumomis. Rizika, kad partneriai neįvykdys išsipareigojimų, yra kontroliuojama, nustatant kontrolės procedūras. Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes įmonė dirba tik su stambiausiais Lietuvos bankais (daugiausia – su AB SEB banku). 2009 m. gruodžio 31 d. visų išsipareigojimų ir viso turto santykis buvo 0.62. Visų stambiausių skolų palūkanos yra susietos su EUR LIBOR palūkanų norma. Finansinių paskolų likutis 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 40,886 litų. Paskolos įvertintos eurais. Paskolų grąžinimas vyksta pagal grafiką, uždelstų mokėjimų nėra.

- Užsienio valiutos rizika. Operacijos užsienio valiuta yra įvertinamos litais pagal operacijos dieną nustatytą valiutos kursą. Piniginės lėšos ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais, pagal balansinės ataskaitos dieną nustatytą valiutos keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš užsienio valiutos kurso pasikeitimo yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Pagrindines pajamas bendrovė gauna eurai. Atsiskaitymų valiutomis, kurių kitimas galėtų daryti esminę įtaką Bendrovės finansiniams rezultatams, nėra.

Rizikos veiksniai, susiję su įmonės verslo šaka

- Žemės ūkis Europos Sąjungos šalyse (įskaitant pieno gamybą) yra stipriai reguliuojamas sektorius. Žaliavinio pieno kainų lygis yra palaikomas, ribojant jo tiekimą perdirbimui bei vartojimui, naudojant intervencinius pieno produktų pirkimus bei taikant pieno produktų importo ne iš ES šalių muitus, pieno produktų eksporto ne į ES šalis subsidijas, o taip pat pasitelkiant kitas intervencines priemones. Pasaulinė prekybos organizacija bei kitos laisvą prekybą palaikančios organizacijos ragina sumažinti žemės ūkio sektoriaus reguliavimą ES. Pieno sektoriaus liberalizavimas gali sumažinti žaliavinio pieno kainą, pieno produktų eksporto subsidijas ir pieno produktų kainas bei padidinti pieno produktų importą ir ne ES šalių konkurenciją pieno produktų rinkoje. Šie pasikeitimai gali neigiamai paveikti įmonės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

13. Gamybos nutraukimas ar sumažinimas, darantis ar padaręs esminės įtakos emitento veiklos rezultatams per 2 pastaruosius finansinius (ūkinius) metus

Tokio gamybos nutraukimo ar sumažinimo AB Vilkyškių pieninė per pastaruosius 2 metus nepatyrė.

14. Pagrindinės AB Vilkyškių pieninės investicijos per pastaruosius 4 metus:

2006 metais modernizuotas sūrių cechas už 3,487.6 tūkst. Lt, iš kurių paskola sudarė 2,927 tūkst. Lt, nuosavos lėšos – 560,6 tūkst. Lt.

2007 metais Vilkyškių pieninė investavo apie 7 mln. litų į išrūgų perdirbimo cechą, 1,3 mln. litų į pieno priėmimo įrenginius ir 0,5 mln. litų į pakavimo ir vakuumavimo įrenginius.

2008 metais rekonstruota katiline Vilkyškiuose, pradėtas statyti sūrių nokinimo cechas.

2009 metais stambių, 10 procentų emitento įstatinio kapitalo viršijančių investicijų projektų nebuvo.

15. Patentai, licencijos, kontraktai

2000 m. gegužės 8 d. įmonė gavo Eksporto į Europos Sąjungą licenciją, suteikiančią galimybę produkciją eksportuoti į Europos Sąjungos šalis. Įmonėje įdiegta kokybės valdymo programa (RVASVT sistema).

2004 m. spalio 14 d. atlikta inspekcija dėl reikalavimų atitikimo ir produkcijos sertifikavimo Rusijos rinkai. Įmonės patikrinimą atliko sertifikavimo ekspertai iš Rusijos valstybinės Veterinarijos inspekcijos.

2004 m. gegužės 18 d. išduotas ES veterinarinis sertifikatas UAB Vilkyškių pieninės Tauragės cechui.

Produkto sertifikavimo Rusijoje klausimais Bendrovę nuolat konsultuoja O. B. Jarymova ir L. N. Matiuševa (О.Б. Ярымова, Л.Н. Матюшева) iš Kaliningrado standartizacijos, metrologijos ir sertifikacijos centro. Atlikus technologinio proceso, gamybos analizę, įvertinama, ar laikomasi normų, standartų reikalavimų, ar pagaminta produkcija saugi.

2007 metais AB Vilkyškių pieninėje atliktas pagrindinis įvertinimas gauti kokybės vadybos bei maisto saugos vadybos ISO sertifikatus, kurie įteikti 2008 sausio mėnesį.

ISO 9001 standartas nustato reikalavimus kokybės vadybos sistemoms, įskaitant reikalavimus dokumentacijai, planavimui, išteklių valdymui, produkto realizavimo, matavimo, analizės ir gerinimo procesams. Šis sertifikatas liudija, kad įmonė turi galimybę valdyti ir gerinti savo teikiamų produktų ir paslaugų kokybę, ir gamina produktus atitinkančius kliento ir teisinius reikalavimus.

Maisto saugos vadybos sistemos standartas ISO 22000 liudija, kad maisto saugos rizika Vilkyškių pieninėje yra identifiukuota, įvertinta ir kontroliuojama visoje maisto produktų tvarkymo grandinėje. Jo tikslas - užtikrinti maisto saugumą visoje gamybos ir tiekimo grandinėje iki pat jo suvartojimo. Šis standartas taikomas visoms organizacijoms, dalyvaujančioms maisto tvarkymo grandinėje, t.y. gaminančioms maisto produktus, pakuotes maisto produktams.

2009 m. ISO auditai. Nustatyta, kad įmonė atitinka ISO 9001:2000 ir ISO 22000:2000 standartų keliamus reikalavimus.

2009 metų rugsėjo 18 d. AB Vilkyškių pieninėje apsilankė ir atliko įmonės patikrinimą Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos ekspertai. Patikrinimo metu ekspertai įvertino įmonės sanitarinį stovį, atliko įvertinimą gamybinių, pagalbinių patalpų, nokinimo ir produktų laikymo kamertų dėl atitikimo Rusijos federacijos normoms ir reikalavimams. Audito metu patikrinta įmonės dokumentacija, pradedant nuo superkamos žaliavos, priedų ir kitų gamyboje naudojamų medžiagų iki produkto realizavimo.

Šio Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos ekspertų audito išvados - neatitikimų nerasta, įmonėje dirbama laikantis Rusijos Federacijos veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos reikalavimų.

16. Teismo ir trečiųjų teismo arbitražo procesai

Teismo ir trečiųjų teismo arbitražo procesai AB Vilkyškių pieninėje nevyksta.

17. Konkurentai

AB Vilkyškių pieninės skaičiavimais, įmonė užima apie 17 proc. šalies sūrų rinkos, t.y. ketvirtą vietą tarp gamintojų, po AB „Rokiškio sūris“, AB „Pieno žvaigždės“ ir AB „Žemaitijos pienas“.

Užsienio rinkose AB Vilkyškių pieninei tenka konkuruoti su tenykščiais gamintojais, kurių pranašumas yra mažesnės transportavimo išlaidos. Tačiau tai AB Vilkyškių pieninė kompensuoja, siūlydama aukštesnės pridėtinės vertės sūrų asortimentą.

18. Išmokėti dividendai

AB Vilkyškių pieninė neturi privilegijuotųjų akcijų, dividendai mokami tik už paprastąsias vardines akcijas.

Dividendų mokėjimas per pastaruosius 5 metus:

Dividendai	2005 (už 2004)	2006 (už 2005)	2007 (už 2006)	2008 (už 2007)	2009 (už 2008)
Dividendai (Lt.)	1,177,000	2,500,000	2,057,660	2,030,310	0
Dividendai vienai akcijai (Lt.)	0.13	0.27	0.22	0.17	0
Akcijų skaičius	99,500	9,353,000	9,353,000	11,943,000	11,943,000

IV. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

19. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Vertybinių popierių skaičius	Nominalioji vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt	ISIN kodas
Paprastosios vardinės akcijos	11,943,000	1.00	11,943,000	LT0000127508

20. Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Vertybinių popierių perleidimo apribojimų nėra.

21. Akcininkai

Bendras akcininkų skaičius 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 734. Stambiausi akcininkai, nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 procentus emitento įstatinio kapitalo buvo šie:

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litais	Vertė iš viso, litais
Gintaras Bertašius	6,016,506	1	6,016,506
Linas Strėlis	1,015,000	1	1,015,000
SEB klientai	2,483,577	1	2,483,577
UAB FMĮ "Orion securities" klientai	1,747,644	1	1,747,644
Kiti smulkieji akcininkai	680,273	1	680,273
Kapitalo iš viso	11,943,000	1	11,943,000

22. Akcijų, išleistų į viešąją vertybinių popierių apyvartą, pagrindinės charakteristikos

Bendrovės išleisti vertybiniai popieriai yra įtraukti į Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamąjį prekybos sąrašą nuo 2006 m. gegužės 17 d. Vertybinių popierių ISIN kodas - LT0000127508.

2007 metų gruodį po prašymo pateikimo Bendrovės vertybinius popierius buvo leista įtraukti į Oficialųjį sąrašą nuo sausio 1 dienos.

Vertybinių popierių pavadinimas – AB Vilkyškių pieninės paprastosios vardinės akcijos. Vertybinių popierių skaičius – 11,943,000 vnt. Vienos akcijos nominali vertė – 1.00 Lt.

Periodas		Kaina, Lt			Apyvarta, tūkst. Lt			Viso apyvarta		Kapitali- zacija, Lt
Nuo	Iki	Didž.	Maž.	Pask.	Didž.	Maž.	Pask.	Vnt.	Lt.	
2006 05 17	2007 04 20	5,82	4,60	5,65	647,8	0	0	531 008	2 821 161,1	52 844 450
2007 01 01	2007 03 31	5,82	5,20	5,70	126,2	0	0	56 635	312 038,6	53 312 100
2007 04 01	2007 06 30	5,70	5,01	5,20	380,5	0	20,4	167 957	930 576,2	48 635 600
2007 07 01	2007 09 30	6,50	4,80	5,90	3 621,1	0	25,6	1 647 863	9 163 708,7	55 182 700
2007 10 01	2007 12 31	6,70	5,75	6,20	637,6	0	1,8	455 408	2 762 468,4	57 988 600
2008.01.01	2008.03.31	6,40	5,00	5,30	1 507,3	0	12,3	693 973	3 848 098,2	49 570 900
2008.04.01	2008.06.30	5,52	4,51	4,70	237,9	0	15,5	244 910	1 209 573,1	56 132 100
2008.07.01	2008.09.30	4,75	2,05	2,26	324,6	0	3,1	245 700	912 782,9	26 991 180
2008.10.01	2008.12.31	2,50	0,52	0,60	69,6	0	0	731 354	696 019,0	7 165 800
2009.01.01	2009.03.31	0,79	0,52	0,63	241,8	0	0,5	1 040 145	660 301,9	7 524 090
2009.04.01	2009.06.30	1,69	0,60	1,35	83,1	0	2,6	531 304	566 948,8	16 123 050
2009.07.01	2009.09.30	2,86	1,25	2,32	557,5	0	0	1 024 019	1 954 451,2	27 707 760
2009.10.01	2009.12.31	2,75	2,27	2,40	66,1	0	4,8	196 588	486 477,7	28 663 200

23. Akcininkai turintys specialias kontrolės teises

Akcijų suteikiančių specialias kontrolės teises nėra.

24. Balsavimo apribojimai

Balsavimo teisės apribojimų nėra.

25. Akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kurios emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir balsavimo teisė.

Akcininkų tarpusavio susitarimų apie kurios emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir balsavimo teisė nėra.

26. Emitento įstatų pakeitimo tvarka

Emitento įstatų pakeitimas gali būti atliktas per visuotini akcininkų susirinkimą. Sprendimai dėl Bendrovės įstatų pakeitimo laikomi priimti, kai už juos gauta 2/3 visų akcininkų balsų.

27. Emitento valdymo organai

AB „Vilkyškių pieninė“ valdyba

Vardas, Pavardė	Išsilavinimas, specialybė	Pareigos Emitente	Kadencijos pradžia
Gintaras Bertašius	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	2006 01 30
Sigitas Trijonis	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos narys, technikos direktorius	2006 01 30
Rimantas Jancevičius	Aukštesnysis, zootechnikas	Valdybos narys, žaliavos direktorius	2006 01 30
Vilija Milaševičiutė	Aukštasis, finansai ir kreditas	Valdybos narė, finansų direktorė	2009 04 30
Andrej Cyba	Aukštasis	Valdybos narys	2008 04 18
Linas Strėlis	Aukštasis	Valdybos narys	2008 04 18

AB „Vilkyškių pieninė“ administracijos vadovaujantys darbuotojai:

Vardas, Pavardė	Išsilavinimas, specialybė	Pareigos Emitente	Darbo pradžia*
Gintaras Bertašius	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	2006 01 01**
Vilija Milaševičiutė	Aukštasis, finansai ir kreditas	Valdybos narė, finansų direktorė,	2000 05 01
Rimantas Jancevičius	Aukštesnysis, zootechnikas	Valdybos narys, žaliavos direktorius	1996 01 02
Sigitas Trijonis	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos narys, technikos direktorius	1993 09 01
Arvydas Zaranka	Aukštesnysis, pieno produktų technologija	Gamybos direktorius	1995 07 30
Arminas Lunia	Aukštasis, chemijos	Pardavimų direktorius	2007 08 20
Rita Juodikienė	Aukštasis, informatikos vadybos inžinierė	Pirkimų skyriaus vadovė	2002 09 23
Mindaugas Dūda	Aukštasis, informatikos inžinierius	IT skyriaus vadovas	2008 08 01
Rasa Trybienė	Aukštasis, psichologija	Personalo vadovė	2009 05 22
Lina Genienė	Aukštasis, tarptautinės prekybos ekonomistė	Vyr. buhalterė	2008 09 29
Sigita Montvilaitė	Aukštesnysis, buhalterinė apskaita	Vyr. buhalterės pavaduotoja	2006 12 14
Ligita Pudžiuvelytė	Aukštasis, ekonomistė	Vyr. ekonomistė	2004 05 20
Ina Baltrušienė	Aukštasis, teisė	Juristė	2007 10 08

* Nei vieno administracijai vadovaujančio darbuotojo darbo sutartis nėra terminuota.

** Iš naujo paskirtas, pertvarkius Emitentą į akcinę bendrovę, nors Emitento direktoriumi dirba nuo 1993 05 10.

Duomenys apie dalyvavimą kitų įmonių, įstaigų ir organizacijų veikloje

Vardas	Pavarde	Asmens statusas	Kiti duomenys - akcijos, dalyvavimas kitoje veikloje	Turimas AB "Vilkyškių pieninė" akcijų skaičius
Gintaras	Bertašius	Generalinis direktorius, valdybos pirmininkas	ŪKB „Šilgaliai“ pajininkas (1 pajus) AB „Modest“ valdybos pirmininkas, AB „Kelmės pieninė“ valdybos pirmininkas	6,016,506
Sigitas	Trijonis	Technikos direktorius, valdybos narys	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	425,538
Rimantas	Jancevičius	Žaliavos direktorius, valdybos narys	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	2,054
Vilija	Milaševičiūtė	Finansų direktorė, valdybos narė	AB „Modest“ valdybos narė, kitų akcijų neturi	7,718
Arvydas	Zaranka	Gamybos direktorius	AB „Modest“ valdybos narys, AB „Kelmės pieninė“ valdybos narys, kitų akcijų neturi	1,923
Lina	Genienė	Vyr. buhalterė	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	-
Arminas	Lunia	Pardavimų direktorius	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	-
Andrej	Cyba	Valdybos narys	„Invalida“ turto valdymo grupės valdybos narys	-
Linas	Strėlis	Valdybos narys		1,015,000

Darbuotojai

2009 m. gruodžio 31 d. AB „Vilkyškių pieninė“ dirbo 430 darbuotojų.

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas				Vidutinis mėnesinis atlyginimas (LTL)
		aukštasis	aukštesnysis	vidurinis	nebaigtas vidurinis	
Vadovai	6	4	2			8,509
Vadovaujantys specialistai	40	17	15	8		2,979
Specialistai	39	13	21	5		2,119
Darbininkai	345	7	183	125	30	1,358
	430	41	221	138	30	1,594

2008 m. gruodžio 31 d. AB „Vilkyškių pieninė“ dirbo 427 darbuotojų.

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas				Vidutinis mėnesinis atlyginimas (LTL)
		aukštasis	aukštesnysis	vidurinis	nebaigtas vidurinis	
Vadovai	6	4	2			9,717
Vadovaujantys specialistai	40	17	15	8		3,336
Specialistai	37	12	20	5		2,373
Darbininkai	344	7	183	125	29	1,521
	427	40	220	138	29	1,768

28. Susitarimai, kurių šalys yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeitus emitento kontrolei
Susitarimų, kurių šalys yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeitus emitento kontrolei nėra.

V DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

29. 2009 metų esminių įvykių santrauka

AB Vilkyškių pieninė eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime, įvykusiame 2009 m. balandžio 30 d., išklaudytas bendrovės metinis pranešimas už 2008 metus, išklaudyta audito įmonės išvada apie bendrovės finansinę atskaitomybę už 2008 metus, patvirtinta bendrovės finansinė atskaitomybė už 2008 metus, atšauktas valdybos narys Ramūnas Šniepis ir išrinkta nauja valdybos narė Vilija Milaševičiūtė. Taip pat patvirtinti audito komiteto veiklos nuostatai ir sudarytas audito komitetas. Audito komiteto nepriklausomu nariu išrinktas Alius Jakubėlis. Už darbą nepriklausomam audito komiteto nariui atlyginimą įgaliota nustatyti valdyba. Sutartį su nepriklausomu komiteto nariu įgaliotas pasirašyti bendrovės vadovas. Audito komiteto nariais išrinktos Ligita Pudžiuvelytė ir Birutė Bazilienė.

AB „Modest“ 2009 m. liepos 7 d. vykusiame visuotiniame neeiliniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas padidinti bendrovės įstatinį kapitalą nuo 128,408 Lt iki 692,710 Lt, išleidžiant 564,302 vnt. paprastųjų vardinių akcijų. Terminas akcininkams pasirašyti akcijų pasirašymo sutartį baigėsi 2009 m. liepos 25 d. Viso pasirašyta 488,710 akcijų, sutinkamai su akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, tuo atveju, jeigu per akcijoms pasirašyti skirtą laiką pasirašytos ne visos akcijos, įstatinis kapitalas didinamas pasirašytų akcijų nominalių verčių suma. Bendrovės įstatinis kapitalas padidintas iki 617,118 lt.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. AB „Vilkyškių pieninė“ dukterinė įmonė uždaroji akcinė bendrovė „Modest“ pakeitė įmonės statusą ir tapo akcine bendrove.

VI INFORMACIJA APIE TAI KAIP YRA LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

30. AB „Vilkyškių pieninė“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi 2009 metais

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė bendrovė „Vilkyškių pieninė“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė nuolat pateikia su plėtros strategija bei kitą su akcininkų nuosavybės didinimu susijusią informaciją per biržos informacinę sistemą, bendrovės internetiniame puslapyje (www.suris.lt/investuotojams/), bei per agentūrą BNS.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Visi bendrovės organai sukoncentruoti į įmonės strateginių tikslų įgyvendinimą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovėje sudaroma valdyba, kuri atstovauja bendrovės akcininkų interesams, atsako už strateginį vadovavimą bendrovei, prižiūri bendrovės vadovo veiklą, rengia valdybos posėdžius, bendradarbiauja su įmonės vadovybe. Bendrovėje sudaryti Paskyrimų ir atlyginimo ir Audito komitetai.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė laikosi šio punkto nuostatų.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą	Ne	Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Stebėtojų taryba, kaip kolegialus priežiūros organas, nėra sudaroma. Už įmonės veiklos ir valdymo priežiūrą atsako Valdybos organas.

bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.		
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Bendrovė nesilaiko šios rekomendacijos, kai sudaromas tik vienas kolegialus organas ir tai yra valdyba. Bendrovė nesilaiko Valdymo kodekso 2.3. punkto rekomendacijos – šiuo metu įsteigtas vienintelis kolegialus organas yra ne priežiūros, o valdymo organas, vykdamas ir stebėtojo funkcijas.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudaryti kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį bei skiria nuobaudas.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Šiuo metu pagal bendrovės įstatus AB „Vilkyškių pieninė“ valdybą sudaro 6 nariai, renkami ketveriems metams. Pakankamas kolegialaus organo narių skaičius sudaro galimybę balsų dauguma priimti sprendimus.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal bendrovės įstatus valdybos nariai renkami ketveriems metams, neribojant jų kadencijų skaičiaus. Bendrovės įstatuose numatyta galimybė atšaukti valdybą ar pavienį valdybos narį. Valdybos narys gali būti atleidžiamas įstatymuose nustatytais pagrindais.

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Ne	Bendrovė nesilaiko 2.7. punkto rekomendacijos, nes jos valdybos pirmininkas yra bendrovės generalinis direktorius. Priežiūros nešališkumą garantuoja kiti penki valdybos nariai.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka. Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Renkant bendrovės kolegialų organą su išsamia informacija apie kandidatus akcininkai gali susipažinti dar prieš akcininkų susirinkimą bei jo metu.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Kai bendrovė laikosi visų šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų, papildomai galėtų paminėti dokumentą (pavyzdžiui, to organo veiklos reglamentą), jeigu toks yra, kuriame nustatyta konkreti kolegialaus organo informavimo apie šio organo narių duomenų pasikeitimą tvarka. Bendrovė kaupia ir atskleidžia visą informaciją apie kolegialaus organo narius, jų profesinį išsilavinimą, kvalifikaciją, interesų konfliktus šio principo rekomendacijų nustatyta tvarka - viešai skelbiamose bendrovės periodinėse ataskaitose.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime	Taip	Bendrovė galėtų plačiau pakomentuoti susiklosčiusią praktiką (pavyzdžiui, kiekvienas kolegialaus organo narys iki pateikiant bendrovės metinį pranešimą akcininkams informuoja kolegialų organą, kokiose kvalifikacijos kėlimo programose, susijusiose su jo darbu kolegialiaame organe, dalyvavo per paskutinius ataskaitinius metus).

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirą savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.		Akcininkų susirinkimuose pateikiami kandidatų į valdybos narius gyvenimo aprašymai, kuriuose nurodomas jų išsilavinimas, darbinė padėtis ir kt. Bendrovės rengiamose ataskaitose pateikiama informacija apie valdybos sudėtį.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovė laikosi šio punkto rekomendacijų. Bendrovės valdybos nariai turi reikiamų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti . Audito komiteto nariai turi atitinkamą patirtį ir naujausių žinių apskaitos ir audito srityse.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Valdybos nariai nuolatos dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose jie informuojami apie esminius bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų pasikeitimus. Valdybos nariai taip pat informuojami apie kitus bendrovės veiklai turinčius įtakos pasikeitimus valdybos posėdžiuose bei individualiai, esant poreikiui.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.	Ne	Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso 3.6 punkto rekomendacijų, nes Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai, bendrovėje nebuvo aptartas nepriklausomų narių "pakankamumo" sąvokos turinys.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas	Ne	Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai.

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluoė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisiniškas, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo	Neaktualu	Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai.
---	------------------	---

renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.		
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos nario nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos nario nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų	Neaktualu	Valdybos nariams už darbą valdyboje atlyginimas nemokamas (tačiau bendrovės įstatuose tokia galimybė yra numatyta).

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluootė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų

tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.		
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	Valdyba užtikrina bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą, analizuoja, vertina Įmonės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, sąžiningumo, protingumo principais, laikydamiesi konfidencialumo, jausdami atsakomybę, tuo stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimanč sprendimus.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje ⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	2009–aisiais metais Bendrovės valdybos nariai dalyvavo valdybos posėdžiuose (visuose posėdžiuose buvo reikiamas kvorumas), kiekvienas narys skyrė pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atlikti.

tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovės valdymo organai prieš priimdami svarbius sprendimus, apsversto jų įtaką akcininkams ir siekdami užtikrinti, kad visi akcininkai būtų tinkamai informuoti apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą, pagrindinę informaciją apie įmonės veiklą skelbia periodinėse ataskaitose.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro vadovaudamiesi teisės aktais, patvirtintais bendrovės įstatais, siekdami naudos bei gerovės bendrovei.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų ¹⁰ . Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Taip	Visais atvejais sprendimus valdyba priima tik vadovaujantis bendrovės interesais. Bendrovės valdyba ir jos komitetai aprūpinama visais reikalingais funkcijoms atlikti materialiniais ištekliais. Prireikus, valdybos ir komitetų posėdžiuose dalyvauja bendrovės darbuotojai ir teikia visą būtiną informaciją, susijusią su svarstomais klausimais. Atlyginimo komitetas užtikrina, kad konsultantai ir specialistai, kurie teikia informaciją apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus, neteikia konsultacijų su bendrove susijusių bendrovių žmogiškųjų išteklių skyriams, vykdomajam bei valdymo organų nariams.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės	Taip	AB „Vilkyškių pieninė“ veikia 2 komitetai: Paskyrimų ir atlyginimų komitetas bei Audito komitetas. Paskyrimų ir atlyginimų komitetą formuoja valdyba. Audito komiteto narius ir komiteto veiklos nuostatus tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetas. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.		
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetas nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Taip	Paskyrimų ir atlyginimo komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas-teikti rekomendacijas bendrovės organams ar asmenims, skiriantiems ar renkantiems bendrovės valdymo organų narius ar vadovaujančius darbuotojus, bei užtikrinti skaidrią atlyginimų valdymo organams ir vadovaujantiems darbuotojams skyrimo politiką, principus bei tvarką. Komitetas teikia valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) vadovo ir kitų vadovaujančių darbuotojų rinkimą ar paskyrimą, (ii) atlyginimų valdybos nariams, vadovui ir kitiems vadovaujantiems asmenims nustatymą. Audito komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas – stebėti finansinių ataskaitų rengimo procesą, prižiūrėti bendrovės finansinės atskaitomybės audito atlikimą, stebėti, kaip audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebėti vidaus kontrolės, rizikos valdymo sistemų veiksmingumą. Komitetas teikia bendrovės valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) finansinių, apskaitos ir kitų susijusių dokumentų atskleidimo kokybę bei vientisumą, (ii) nepriklausomo auditoriaus kvalifikaciją, nepriklausomumą ir tinkamą pareigų vykdymą, (iii) vidaus kontrolės vykdymą.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.	Taip	Kiekvienas bendrovės komitetas sudarytas iš 3 narių.

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.		
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Paskyrimo ir atlyginimų komiteto veiklą reglamentuoja valdybos patvirtinti komiteto nuostatai. Audito komiteto veiklos nuostatus tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas. Abu komitetai reguliariai informuoja kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Komitetų posėdžiuose prireikus dalyvauja bendrovės darbuotojai, atsakingi už komitete svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtiną informaciją.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti testinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas Skyrimo komiteto funkcijas bendrovėje iš esmės atlieka Paskyrimų ir atlyginimų komitetas.

vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas Atlyginimų komiteto funkcijas bendrovėje iš esmės atlieka Paskyrimų ir atlyginimų komitetas.

vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu,	Taip	Bendrovėje iš esmės laikosi šių rekomendacijos nuostatų. Audito komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas – stebėti finansinių ataskaitų rengimo procesą, prižiūrėti bendrovės finansinės atskaitomybės audito atlikimą, stebėti, kaip audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebėti vidaus kontrolės, rizikos valdymo sistemų veiksmingumą. Komitetas teikia bendrovės valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) finansinių, apskaitos ir kitų susijusių dokumentų atskleidimo kokybę bei vientisumą, (ii) nepriklausomo auditoriaus kvalifikaciją, nepriklausomumą ir tinkamą pareigų vykdymą, (iii) vidaus kontrolės

skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas		
--	--	--

apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo ir informavimo apie veiklą praktikos. Ateityje valdyba planuoja atlikti savo veiklos vertinimą.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos darbą organizuoja Valdybos pirmininko pavedimu atitinkamas bendrovės darbuotojas.

5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos darbą organizuoja Valdybos pirmininko pavedimu atitinkamas bendrovės darbuotojas. Valdybos posėdžiai yra organizuojami 1 kartą per mėnesį.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Kiekvienas valdymo organo narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga iki posėdžio dienos. Pranešant apie posėdžius, iš anksto pateikiama svarstymo medžiaga (pranešimų tezės, nutarimų projektai ir kt.). Paprastai paskelbta posėdžio darbotvarkė nekeičiama, nebent posėdžio metu, kai jame dalyvauja visi bendrovės valdybos nariai, nusprendžiama kitaip, ir papildomam klausimui pakanka posėdžiui pateiktos medžiagos, kad būtų galima priimti sprendimą darbotvarkėje nepaskelbtu klausimu. Klausimus, kuriuos numatoma svarstyti valdybos posėdžiuose, taip pat valdybos nutarimų projektus, rengia ir pateikia įmonės vadovas, valdybos nariai ar valdybos sprendimu sudarytos specialios grupės, į kurias gali būti įtraukti ir specialistai – ne įmonės darbuotojai.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Ne	5.4. punkto rekomendacijos negali būti taikomos bendrovėje, nes nėra sudaromi kolegialūs stebėtojų organai.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų	Taip	Bendrovės įstatai, kuriuose nustatytos bendrovės akcijų investuotojams suteikiamos teisės, yra viešai paskelbiami

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

akcijų suteikiamomis teisėmis.		bendrovės tinklalapyje internete.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Svarbūs sandoriai, tvirtinami Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Bendrovės įstatai numato, kad Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti visi asmenys, susirinkimo dieną esantys Bendrovės akcininkais ar jų įgalioti atstovai arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir pasisakyti gali valdybos nariai ir bendrovės vadovas, išvadą ir ataskaitą parengęs auditorius. Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo. Šie pranešimai įskaitomi į susirinkimo kvorumą ir balsavimo rezultatus
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Iki visuotinio akcininkų susirinkimo likus ne mažiau kaip 21 diena, akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su Bendrovės turimais dokumentais, susijusiais su susirinkimo darbotvarke, įskaitant sprendimų projektus bei visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatorių valdybai pateiktą paraišką. Jeigu akcininkas raštu pageidauja, Bendrovės vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo raštiško prašymo gavimo visus susirinkimo sprendimų projektus įteikia akcininkui pasirašytinai ir išsiunčia registruotu laišku. Prie sprendimų projektų turi būti nurodyta, kieno iniciatyva jie yra įtraukti. Jei sprendimo projekto iniciatorius pateikė sprendimo projekto paaiškinimus, šie pridedami prie sprendimo projekto. Bendrovės interneto tinklalapyje ir NASDAQ OMX Vilnius iki susirinkimo likus 21 diena pateikiama lietuvių ir anglų kalba: 1. sprendimų projektai dėl kiekvieno visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo. 2. audituotos metinės finansinės ataskaitos ir auditoriaus išvada. 3. metinis pranešimas
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Akcinkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniui dėl kiekvieno nutarimo

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvaistomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Iki 2010-01-01 Bendrovė modernių technologijų netaikė, ateityje planuojama tą daryti.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Valdybos nariai vengia situacijų, kai jo asmeniniai interesai gali prieštarauti bendrovės interesams.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Valdybos nariai nepainioja Bendrovės turto su savo turtu.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	Valdybos narys gali sudaryti sandorį su bendrove. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams.
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar	Taip	Valdybos nariai susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu

dalykiniu interesu.		
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpį; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.

8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1-8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1-5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti	Ne	

akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Ne	
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Ne	
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Ne	
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta	Ne	

nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.		
8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Ne	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Įmonė priskiria prie komercinę paslaptį turinčios informacijos.
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Ne	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ir kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.		
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.		
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.		
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.		
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita		

turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.		
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ir kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Neaktualu	Bendrovė nesilaiko 8.19 punkto nuostatų
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos išpareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Visiems interesų turėtojams sudaromos sąlygos dalyvauti bendrovės valdyme, susipažinti su reikiama informacija.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Taip Taip	Interesų turėtojai, turintys bendrovės akcijų, turi teisę dalyvauti akcininkų susirinkimuose, domėtis bendrovės veikla bei rezultatais. Bendrovei dirbant pelningai, akcininkams yra mokami dividendus.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		Interesų turėtojams, dalyvaujantiems bendrovės valdymo procese, sudarytos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.

X principas: Informacijos atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.	Taip, išskyrus 4 ir 6 punktus	Informacija apie bendrovės finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą atskleidžiama per pranešimus spaudai ir pranešimus apie esminius įvykius, Bendrovės metų ir tarpinėse ataskaitose, Bendrovės veiklos ataskaitose bei bendrovės internetiniame puslapyje. Informacija apie bendrovės valdymo organų narių išsilavinimą, darbo patirtį, einamas pareigas, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, turimas bendrovės akcijas yra viešai skelbiama periodinėse ataskaitose bei bendrovės interneto tinklalapyje.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	Taip	Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleidžia informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.	Neaktualu	
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.		

10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma, kad Birža gautą informaciją paskelbtų savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Informaciją bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kuriose prekiaujama bendrovės vertybiniais popieriais. Bendrovė laikosi konfidencialumo informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, atžvilgiu ir neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė visą svarbią informaciją (lietuvių ir anglų kalbomis) viešai skelbia bendrovės interneto tinklalapyje, tuo užtikrindama nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir interneto tinklalapyje skelbia visą būtiną informaciją.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, nes bendrovės metinės finansinės atskaitomybės patikrinimą atlieka nepriklausoma audito įmonė.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Įmonės valdyba teikia audito įmonės kandidatūrą akcininkų susirinkimui, audito įmonę patvirtina bendrovės akcininkų susirinkimas.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą	Neaktuali	Bendrovės audito įmonė nesuteikė ne audito paslaugų bendrovei ir nėra gavusi užmokesčio už tai iš bendrovės.

pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.		
---	--	--